

— R ý m a ř o v s k ý —
horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 19/2013

vyšlo 25. 10. 2013

cena 15 Kč

Partnerská města slavila kulaté výročí spolupráce

Vzniká cyklostezka z Rýmařova do Ondřejova

ročník XV.

Bezpečnost občanů a firem zajišťuje nová posila

Svatohubertská mše v Malé Morávce uctila patrona myslivosti

Na Usedlosti Jasanka v Albrechticích u Rýmařova se slavil Den stromů

V Podhorské nemocnici odhalili památník rumunskému letci

Velvyslankyně Rumunska Daniela Gitman s doprovodem navštívila městské muzeum a kapli v Lipkách

Daniela Gitman v rozhovoru se zástupci vzdušných sil Rumunska a České republiky

Slavnostní odhalení památníku rumunskému letci

Pravoslavný kněz otec Christopher z Řimice, rodilý Rumun, žehná pomníku

Členové klubu vojenské historie pokládají věnce k památníku

D. Gitman, I. tajemník velvyslankyně G. Mareš a MUDr. M. Olejník

Alexandru Dan Bartoc, zakladatel Kulturní nadace Bartoc

Starosta Klouda a generál Ion při podpisu smlouvy

Vernisáž výstavy v SVČ
Foto: redakce, M. Marek, J. Vala

Rumunský letec Gheorghe Banciulescu má v Rýmařově pomník

Rumunský pilot Gheorghe Banciulescu se po 87 letech symbolicky vrátí do Rýmařova. Ve středu 16. října, ve výročí dne, kdy směl těžce raněný letec po měsíční rekonvalescenci konečně opustit zdejší nemocnici a odjet zpět do vlasti, byl v parku Podhorské nemocnice slavnostně odhalen pomník na jeho počest. Bronzová pamětní deska připomíná nejen události z podzimu 1926 a osobnost rumunského národního hrdiny, ale také zásluhu tehdejšího personálu nemocnice v čele s primářem MUDr. Juliem Boesem o jeho ochranu.

Rumunský průkopník aviatiky kapitán Gheorghe Banciulescu havaroval 12. září 1926 během letu z Paříže do Bukurešti pod hřebem Jeleního hřbetu, několik set metrů od Jelení studánky. V husté mlze ztratila posádka letounu Potez orientaci a namísto původního směru na Vídeň se ocitla nad Jeseníky. Mechanik Ioan Stoicu pád letadla nepřežil, pilot Banciulescu byl těžce raněn, ale díky rychlé pomoci náhodných svědků nehody se brzy dostal do rýmařovské nemocnice, do péče zkušeného chirurga MUDr. Julia Boeseho. Především díky němu zůstal Banciulescu naživu. Přišel sice o obě rozdrčené nohy, po návratu domů se ale s protézami naučil znovu chodit a v relativně krátkém čase se vrátil i k létání. Stal se prvním letcem na světě, který pilotoval letadlo bez obou nohou.

Pozoruhodný příběh rumunského kapitána byl inspirací nejen pro jeho následovníky, ale pro všechny příznivce aviatiky. V našem regionu se mu autoři článků věnovali sporadicky, do širšího povědomí se dostal až díky publikaci vydané k 90. výročí založení rýmařovské nemocnice v roce 2002. V Rumunsku se propagaci Banciulescova osudu a historie rumunského letectví věnuje

Alexandru Dan Bartoc, zakladatel Kulturní nadace Bartoc. „V roce 1951 nebo 1952 mi otec řekl, že existoval rumunský pilot, který létal s protézami. O pár let později jsem viděl ve škole film Příběh opravdového člověka o Meresjevovi. Přihlásil jsem se a namítl, že jako první s protézami vzlétl Rumun. Pak nastala složitá situace. Dnes je ale Banciulescovo prvenství oficiálně uznáno,“ zavzpomínal Alexandru Dan Bartoc na počátky svého zájmu o Gheorghe Banciulesca. V současnosti jeho nadace vydává pamětní mince, medaile, pohlednice a razítka s portréty rumunského pilota a podporuje další aktivity spojené s jeho jménem. Nadace dala podnět i ke vzniku dokumentárního filmu režisérky Ancy Filoteanu *A přece budu létat*, jehož název odkazuje na knihu, kterou o Banciulescovi napsali jeho dcera Renée a synovec Victor (vyšla v Bukurešti roku 1968). Film se v dubnu letošního roku natáčel i v Rýmařově. Slav-

Velitel 21. základny taktického letectva v Čáslavi plk. Petr Hromek přebírá pamětní medaile od velvyslankyně Rumunska Daniely Gitman

nostní premiéra se konala 16. října v kinosále SVČ Rýmařov při příležitosti odhalení letcova pomníku v areálu Podhorské nemocnice.

Mramorový pomník s bronzovou pamětní deskou a dominantní plastikou orla byl vybudován nejen jako pocta houževnatému let-

Výstavu fotografií a dokumentů doplnili členové klubu vojenské historie expozicí výzbroje a výstroje rumunské královské armády ze 30. a 40. let

ci, ale také jako gesto přátelských vztahů mezi Českou republikou a Rumunskem. Významnou roli při jeho realizaci sehrálo rumunské velvyslanectví v Praze, Velitelství vzdušných sil Armády Rumunska a také Sdružení Rumunů v České republice. Zástupci všech těchto institucí se společně s reprezentací Rýmařova a Podhorské nemocnice ve středu 16. října sešli při slavnostním odhalení pomníku. „Od této chvíle bude pomník každý den

s tak významnou postavou historie letectví. Tehdy jsme mu nemohli vzdát hold, jsem proto rád, že to můžeme udělat teď,“ dodal k efektnímu přeletu Gripenů zástupce velitele vzdušných sil Armády ČR plukovník Jaromír Šebesta.

Během odpoledního programu ve Středisku volného času po oficiálních projevech zástupců všech zúčastněných stran podepsal starosta Rýmařova Petr Klouda s velitelem 90. základny dopravního letectva brigádním generálem Cristinel-Relieu Ionem protokol o předání pomníku do užívání a péče městu Rýmařovu. Následovala vernisáž výstavy ilustrující příběh rumunského letce Gheorghe Banciulesca a připomínající současně osobnost MUDr. Julia Boeseho, německého lékaře, prvního primáře rýmařovské nemocnice, který v Rýmařově setrval i po poválečném odsunu. „Kromě silného příběhu statečného rumunského pilota - člověka je podstatné i to, že je spojený s Rýmařovem a že v něm sehráli podstatnou roli i tehdejší němečtí obyvatelé města. Je pro nás správné vědět, že tu odnepaměti žili a pracovali právě takoví lidé, jako jsme my, a dokázali ve svých životech mnoho užitečného a dobrého,“ vyzdvihl roli MUDr. Julia Boeseho v událostech roku 1926 starosta Petr Klouda.

Výstavu fotografií a dokumentů doplnili členové klubu vojenské historie expozicí uniforem, výzbroje a výstroje rumunské královské armády ze 30. a 40. let. Předvedli zbraně, helmy, typické rohaté čepice, ale i autentické zápisy z bojů na Hronu nebo polní oltář rumunských vojáků. Expozici doplnily ukázky výstroje československé armády včetně letecké uniformy ze 30. let. ZN

Před oficiálními projevy si přítomní vyslechli krátký koncert v podání hudebníků ZUŠ Rýmařov

Pár slov... o synestézii

A černě, E běl, I nach, O modř, U zeleň hlásek, / já jednou vypovím váš různý vznik a druh. / A, černý korzet, plný rudých much, / jež bzučí kolem páchnoucích a krutých pasek, / zátoka stínů, E, běl stanů, čirý vzduch, / šíp ker a bílých králů, chvění vrásek; / I, purpur, krev a smích, jenž tryská ze rtů krásek / ve hněvu, anebo kajicný bludný kruh. // U, božské vibrace, U, zeleň moří s vesly, / mír pastvin s dobyt看, mír vrásek, které kreslí / prst alchymie pilným čelům vševědů; / O, zvučná polnice, klid vesmírného vřídla, / jímž poletují planety a archandělská křídla. / - O, modrý paprsek jejího pohledu.

Rimbaudovu báseň *Samohlásky* v překladu Vítězslava Nezvala zná (snad) větší část české gramotné populace. Nebo alespoň její první verš. Ve škole se uváděla jako exemplární příklad poezie založené na tzv. synestézii, neboli spojování různých smyslových vjemů. Přesně si tu hodinu literatury dokážu vybavit - četl se Rimbaudův fascinující text, ale mně stejně něco vadilo. Fajn, A je černé (spíš tmavě antracitové), ale E rozhodně není bílé nebo O modré. Ne, ne, O je bílé. E je černé jako nejtemnější noc, I je světle žluté a U není zelené (to je přece M), ale béžové. Rimbaud to napsal hezky, ale špatně. Úplně ty barvy domotal.

Barevné vnímání písmen a číslic mi vždycky přišlo úplně normální. A praktické. Bylo mou pomůckou třeba v matematice. Každá číslice má svoji barvu, vyšší čísla jsou jejich kombinacemi (třeba 35 je vínově-zelené), tvoří barevné řady, ve kterých se dá dobře orientovat. Sčítám a odčítám barvy, ne číselné hodnoty. Každý příklad je pestrým obrazem. U písmen je to podobné. Slova jsou dominantně zbarvena počátečním písmenem, které doplňují slabší odstíny písmen následujících. Slovo „máma“ je sytě zelené, „táta“ modré. Slovo „slunce“ má okrově-žlutě-hnědou barvu, jako písek v poušti. Výjimkou jsou jména dnů v týdnu a měsíců v roce. Ty mají své vlastní barvy bez ohledu na počáteční písmeno. Třeba úterý je modré, ale samotné „ú“ je béžové. Některá písmena mají zvláštní barevnost, pro niž neexistuje jediný výraz, třeba D je šedostarorůžové. Moc pěkný odstín.

Barevné vnímání písmen, slov a čísel mě vždycky bavilo. To, že je jedním z druhů synestézie, mi napověděl až Rimbaud. A došla nedávno znovu, podrobněji psycholog Radkin Honzák. V jednom svém článku popisuje různé druhy míšení smyslových vjemů, třeba barevné vnímání tónů nebo hmatání různých chutí. Uvádí příklady známých osobností, které synestézii dokázaly využít při komponování hudby nebo při složitých matematických operacích. (Kolik nádherných a geniálních děl by bez ní nikdy nevzniklo...) Ale především poodkrývá, odkud se synestézie vlastně bere. A že není úplně normální. Je totiž projevem „nedovyvinutí mozku“.

Tedy, je normální mít ji v dětství. Dětský mozek si usnadňuje vnímání a poznávání světa kolem tím, že jej svému majiteli pěkně probarví, ochutí nebo ovoní. Dítě v nejtětlejším věku vnímá celou realitu kolem sebe hlavně smyslově, a to všemi smysly zároveň. Barvy mají zvuk a zvuky barvy, při doteku cítí chuť, jazykem osahává. „Musí to být fantastická polyfonie,“ píše Honzák.

A potom přijde konec. Během vývoje se v mozku stane něco, co Honzák nazývá pojmem *pruning* - prostrhávání. Nadbytečné spoje se přerušují a mozek si vytvoří řád. Každý ze smyslů si uchová jen své vjemy - oči zrak, uši sluch, kůže hmat. Některým lidem (asi jednomu ze 240) se ale „postřížiny“ úplně nezdaří, a pak si část toho úchvatného zmatku uchovávají do dospělosti. Mají synestézii. Jsem synestetik. Není to chlubení, k žádným geniálním výkonům mě to totiž nevede. Ostatně disponuji tou úplně nejběžnější synestézií. Barevné vnímání písmen a číslic je synestetický mainstream. Má ho kdekdo. Každý ovšem přiřazuje písmenům a číslicím barvy po svém (omlouvám se, Rimbaude, napsal jsi tu báseň úplně správně). Přesto mě „moje“ synestézie stále těší. I když je vlastně projevem toho, že mám nedovyvinutý mozek. Taková neškodná dysfunkce. Příjemná anomálie. Důkaz toho, že občas je dobré mít nůžky trochu tupé.

ZN

V tomto čísle najdete

Zpravodajský servis ve zkratce

Vzniká cyklostezka z Rýmařova do Ondřejova	str. 5
Druhá etapa revitalizace sídliště Hornoměstská - Větrná	str. 5
Partnerská města slavila kulaté výročí spolupráce	str. 5

Zdravotnictví

Žáci z rýmařovské ZUŠ potěšili pacienty	
Podhorské nemocnice	str. 7

Školství

ZUŠ Rýmařov zve na další Koncert na schodech	str. 7
--	--------

Hasiči v terénu

V Karlově pod Pradědem hořely stavební stroje	str. 8
---	--------

Kdo byl kdo

Julius Enders: Příběh klasického filologa (1)	str. 9
---	--------

Soutěž Marie Kodovské

Miroslav Václavěk: Padá; Blues na konečné	str. 16
---	---------

Z kapsáře tety Květy

Žáby i žabky	str. 16
--------------------	---------

Organizace a spolky

Barvy a vůně podzimu na pátém Kaštánkohraní	str. 17
Šestý Koncert pro Kouzelnou buřinku doprovodilo	
Trio Holoubek	str. 17
Dětský domov v Janovicích vyhledává výběrové řízení	
na pozici sociálního pracovníka	str. 18
V Albrechticích slavili Den stromů	str. 18

Z okolních obcí a měst

V kostele Nejsvětější Trojice uctili patrona myslivců	
Znáte Staré Sovinecko?	str. 19
Putování s Maxem	str. 20
Jednou jsi nahoře a jednou dole	str. 21

Užitečná informace

Pozor na faktury zasláné společnostmi	
Český telefonní seznam	str. 22
dTest: Nástrahy předváděcích akcí - seriál přednášek	
pro seniory	str. 22
dTest: Obcházení zákona při vyřizování reklamací	str. 22

Zajímavosti z přírody

Jelení řtje skončila	str. 23
Podzim jako paralela ráje	str. 23

Prostor pro firmy a podnikatele

Bezpečnostní, informační a detektivní služba v Rýmařově	
Ochutnejte, jak šmakuje Moravskoslezsko	str. 24

Sport

Jiskra rozdrtila TJ Sokol Vrbno pod Pradědem	str. 25
Dostihová stáj z Malé Morávky na startu	
Velké pardubické 2013	str. 25

Foto na titulní straně:

Miloslav Marek - Památník rumunského letce Gheorghe Banciu-lesca v Podhorské nemocnici

Odbory MĚÚ informují

odbor dopravy

Silnice I/11 Rýmařov - Václavov - Bruntál je uzavřena

Od 16. října je úplně uzavřena silnice I/11 Rýmařov - Bruntál v km 207,672 - 211,308 k. ú. Dolní Václavov, obec Václavov u Bruntálu a k. ú. Bruntál. Konec úplné uzavěry je naplánován na 17. listopadu v 19 hodin. Schválená objízdná trasa je vedena z Bruntálu po silnici I/45 na Valšov, dále po silnici II/370 přes Břidličnou a Velkou Štáhlí

a pak po silnici III/37020 zpět na silnici I/11 v obci Malá Štáhle.

Od 17. do 30. listopadu bude na silnici I/11 Rýmařov - Václavov u Bruntálu - Bruntál částečná uzavírka jednoho jízdního pruhu po úsecích, provoz bude veden v druhém jízdním pruhu a řízen světelným signalizačním zařízením. Odbor dopravy a silničního hospodářství

Zpravodajský servis ve zkratce

Vzniká cyklostezka z Rýmařova do Ondřejova

Začátkem září letošního roku začalo město za spolufinancování Státního fondu dopravní infrastruktury s budováním cyklostezky mezi Rýmařovem a Ondřejovem. Úsek v celkové délce 1250 m a šířce 3 m povede od ulice Na Vyhliďce v Rýmařově do místní části Ondřejov. Povrch z asfaltobetonu přejde na posledních 50 m v Ondřejově v chodník ze zámkové dlažby šířky 1,6 m.

Kolem cyklotrasy byly díky dotaci z programu Sídlní zeleň III. (Evropský fond pro regionální rozvoj EU a Státní fond životního prostředí ČR, Operační program Životní prostředí) vysazeny dvě lípy srdčité, 29 habrů

obecných a 84 javorů, které budou tvořit přirozený větrolam a v létě poskytnou stín.

Výběrové řízení na realizaci této akce vyhrála firma Skanska, a. s., s celkovou nabídnutou cenou 4 724 254 Kč včetně DPH. Stavba cyklostezky by měla být v závislosti na klimatických podmínkách hotova do konce letošního roku. Trasa je navržena tak, aby zajišťovala napojení obytných oblastí rozložených v okrajových částech

města s průmyslovými zónami a je určena jak pro rychlou a bezpečnou cestu do zaměstnání a do

škol, tak pro cesty rekreačního charakteru. Text a foto převzaty z webových stránek města

Druhá etapa revitalizace sídliště Hornoměstská - Větrná

V návaznosti na akci Revitalizace sídliště Hornoměstská - Větrná I. etapa, která byla ukončena v roce 2012, probíhá v současné době II. etapa z programu Regenerace panelových

sídlíšť Ministerstva pro místní rozvoj ČR.

Město Rýmařov vybralo na základě výběrového řízení jako dodavatele stavby firmu Kareta, s. r. o.,

Bruntál s nabídkovou cenou 6 952 791 Kč včetně DPH.

Rekonstrukce se týká chodníků v intravilánu a parkoviště před domem č. 26-30. Součástí projektu je i výstavba nového parkoviště u domu č. 30, dvou dětských hřišť a víceúčelového sportovního hřiště s povrchem z umělé trávy. Mezi sídlištěm Větrná a objektem základní školy na ulici 1. máje bude vybudován chodník s cyklostezkou a podél umístěnými fitness prvky (podobně jako v zahradě Hedvy). Součástí stavby

jsou rovněž sadové úpravy včetně rekonstrukce trávníku, výměna a doplnění pouličního osvětlení a mobiliáře.

Ze svého rozpočtu upravuje město plochy a parkoviště mezi cihlovými domy na Hornoměstské ulici za účelem zvýšení počtu parkovacích míst. Toto území nebylo možno zahrnout do dotačního titulu, který je specifikován pouze na sídliště s panelovými domy.

Termín dokončení stavby byl stanoven dle klimatických podmínek do konce roku 2013, sadové úpravy proběhnou v roce 2014. Hlavním cílem je zkvalitnění životního prostředí obyvatel sídliště.

Text a foto převzaty z webových stránek města

Partnerská města slavila kulaté výročí spolupráce

Ve dnech 2. až 6. října se na pozvání starostky města Schottenu paní Susanne Schaab a předsedy Sdružení pro mezinárodní spolupráci v Schottenu pana Hanse Otto Zimmermanna zúčastnili zástupci Rýmařova oslav 50. výročí partnerství mezi městy Schotten (Německo), Crosne (Francie)

a Beloeil (Belgie) a 10. výročí partnerství mezi Schottenem a Maybole (Skotsko). V tyto krásné podzimní dny přivítali Schottenští i delegace z italských partnerských měst Arco a Roccella Jonica a z bavorského Bogenu. Myšlenka společné Evropy a mezinárodní soudržnosti mezi obča-

ny byla cítit z každého projevu a chování všech zúčastněných. Na každém kroku jsme viděli úsměvy a nadšení ze vzájemného setkání.

U příležitosti oslav jsme měli možnost navštívit vojenské stanoviště Point Alpha na hessensko-durynské hranici, které bylo v do-

bách studené války pomezím mezi východním a západním Německem; stáli zde proti sobě vojáci NATO a Varšavské smlouvy.

V budově historické radnice v Schottenu probíhala mezinárodní výstava umění partnerských měst, po jejíž vernisáži proběhl slavnostní křest „May-

bolského náměstí“ v přední části hradu Lane, doprovázený emotivní hrou na skotské dudy.

Poté se delegace partnerských měst poklonily na místním hřbitově památce těch zesnulých občanů Schottenu, kteří stáli u zrodu partnerství před 50 lety a kteří se významnou měrou podíleli na budování vzájemné spolupráce v Evropě. Oficiální ceremoniál obnovení podpisů původních smluv proběhl za účasti zástupců Evropského parlamentu, představitelů státní správy, zástupců regionu a partnerských měst v překrásném evangelickém kostele. V rámci kulturního programu zazněla evropská hymna v různých provedeních a vesele zazpívaly děti ze schottenské základní školy. Za město Rýmařov pozdravil všechny přítomné místostarosta Ing. Jaroslav Kala. Poděkoval organizátorům za pozvání a pohostinnost, ale především všem představitelům partnerských

měst za lepší poznání života a mentality lidí v jejich zemích. „*Díky spolupráci přirozeně hodnotíme a srovnáváme, co dobrého v našich městech je, a snažíme si vzít poučení a inspiraci od našich partnerů. Vzájemně se tak obohacujeme. Tím se podmínky k životu v našich městech neustále zlepšují, a to i díky našemu členství v Evropské unii, které nám umožňuje získávat finanční podporu našich záměrů a aktivit,*“ uvedl Ing. Jaroslav Kala a popřál všem zúčastněným do budoucna mnoho úspěchů a společných přátelských setkání. U této vzácné příležitosti bylo významováno několik zasloužilých členů partnerských spolků pro mezinárodní spolupráci z Beloeil, Crosne, Maybole a Schottenu. Slavnostní akt byl ukončen zápisem všech zúčastněných hostů do Zlaté knihy města Schottenu.

V Schottenu současně proběhlo

Slavnostní odhalení Maybolského náměstí Foto: archiv MěÚ Rýmařov

každoroční pracovní setkání zástupců Sdružení pro mezinárodní spolupráci všech partnerských měst, jehož hlavní náplní byly kromě rekapitulace akcí stávajícího roku především návrhy akcí a projektů připravovaných jednotlivými partnerskými městy v roce následujícím.

Za precizně připravený a zajímavý program v průběhu oslav patří velký dík organizátorům, mě-

tu Schotten a tamějšímu Sdružení pro mezinárodní spolupráci, zejména pak starostce Susanne Schaab a Hansi Otto Zimmermannovi. Naše poděkování patří také Anně Mezníkové, která nám vždy byla, a doufáme, že i nadále bude, velkou oporou při komunikaci s našimi přáteli.

Věra Sabová,
odbor školství a kultury
Městského úřadu Rýmařov

Slovo krajského zastupitele

Ve čtvrtek 19. září se konalo šesté zasedání zastupitelstva Moravskoslezského kraje, na programu mělo celkem 85 bodů. V úvodu byla projednána a schválena změna jednacího řádu zastupitelstva kraje a jeho výborů. Dílčí změny se týkají průběhu jednání, hlasování

a zpřístupňování informací o něm veřejnosti. Materiály, které nebudou odeslány v řádném termínu, tj. nejpozději deset dnů před zasedáním zastupitelstva, a materiály z rady kraje budou umístěny na chráněných webových stránkách kraje. Pro veřejnost je důležité, že materiály budou přístupné již tři dny před jednáním zastupitelstva. Asi nejdůležitější změnou je zavedení tzv. on-line přenosů ze zasedání zastupitelstva na webu MSK. Zastupitelé schválili na žádost obce Horní Město dodatek ke smlouvě na projekt „Odstavná zpevněná plocha - zálivová zastávka v k. ú.

Skály u Rýmařova“.

Zastupitelstvo schválilo dodatky ke smlouvám o poskytnutí dotace místním akčním skupinám v rámci dotačního programu „Podpora MAS Moravskoslezského kraje 2012“. MAS Rýmařovsko získala dotaci na projekt „Vytvoření strategie Rýmařovsko, o. p. s.“. Předmětem dodatku bylo prodloužení termínu realizace projektu do 31. prosince 2014 a předložení vyúčtování nejpozději do 30. ledna 2015. Dodatky byly schváleny celkem osmi místním akčním skupinám.

V oblasti podpory přírodovědného a technického vzdělávání v Moravskoslezském kraji zastupitelstvo schválilo poskytnutí návratné finanční výpomoci svým příspěvkovým organizacím v celkové výši 12 796 tisíc Kč.

V rámci Programu podpory financování běžných výdajů, které souvisejí s poskytováním sociálních služeb v kraji na rok 2013, bylo rozděleno 8 mil. Kč. Bruntálská Polárka, o. p. s., obdrží 121 tisíc Kč na sociálně terapeutické dílny. Zastupitelstvo kraje vzalo na vědomí informaci o uzavření příspěvkové organizace kraje Gymnázium Vítkov včetně pohledávek a závazků, které s majetkem přешly na kraj.

Zastupitelstvo kraje rozhodlo podpořit projekt „Napříč krajem s mládeží“. Tento projekt je finan-

cován z programu Evropské unie Mládež v akci v rámci titulu Podpora evropské spolupráce v oblasti mládeže (2014-2015), a to v částce 1 450 tisíc Kč.

Zastupitelé schválili materiál týkající se vyčlenění, financování a zahájení realizace projektů, které jsou připravovány v tzv. balíku projektů „Energetické úspory ve školách a školských zařízeních“ u škol a zařízení, jejichž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Jedná se již o III. etapu. Tato příprava směřuje k předložení žádosti o dotaci do 50. výzvy Operačního programu Životní prostředí. Zde budou projekty schvalovány ve třech skupinách a různých termínech. Celkové náklady tzv. balíku projektů činí 665 514 660 Kč, předpokládaná dotace z OPŽP je asi 50 %, zbývající podíl uhradí kraj. Projekt zahrnuje celkem 31 škol a školských zařízení, mezi nimi je na 13. místě „Zateplení vybraných objektů Gymnázia a Střední odborné školy v Rýmařově“ v celkové částce 13 142 466 Kč.

Zastupitelstvo schválilo poskytnutí dotací v rámci dotačního programu „Úprava lyžařských běžeckých tras v Moravskoslezském kraji v zimní sezóně 2013/2014“. V naší oblasti obdrží 47% dotaci Josef Figura na úpravu trasy Uhlířský vrch (371 tis. Kč, údržba 53,3 km 4x týdně) a na trasu Ov-

čárna-seďýlko - Praděd - Švýčárna (430,7 tis. Kč, údržba 14,4 km 4x týdně), Klub biatlonu Břidličná na trasy v Břidličně (35,8 tis. Kč, údržba 8 km 3x týdně), Ski klub RD Rýmařov na trasy v Rýmařově (194,7 tis. Kč, údržba 2-3x týdně), Sport Morávka, a. s., (248 tis. Kč, údržba 20 km 2x týdně), Sportovní klub Policie Olomouc na tratě v areálu Nové Vsi a Dolní Moravice (128,1 tis. Kč, údržba 29 km 3x týdně), SPS-STAS, s. r. o., na trasu Karlov - Václavov (612,8 tis. Kč, údržba 80 km 5x týdně) a obec Horní Město na trasu Bílou stopou okolím Horního Města (165,3 tis. Kč, údržba 68 km 2-3x týdně).

Mezi posledními materiály byl schválen dotační titul „Podpora turistických oblastí v Moravskoslezském kraji“. Mezi 28 žadatelů se na 15. pozici umístilo Sdružení obcí Rýmařovska s projektem „Oprava cyklomap v mikroregionu Rýmařovsko“, a získalo tak dotaci ve výši 50 tis. Kč, tj. 70 % celkových nákladů projektu. Celkem bylo v tomto dotačním titulu rozděleno 2 575 tisíc Kč. Žádosti byly hodnoceny z několika hledisek, zastupitele zajímal především význam projektu a metodika dle rozpočtu a efektivity nákladů.

Příští jednání zastupitelstva se bude zabývat rozpočtem na rok 2014.

Ing. Jaroslav Kala,
krajský zastupitel, místostarosta

Zdravotnictví

Žáci z rýmařovské ZUŠ potěšili pacienty Podhorské nemocnice

Příjemným kulturním vystoupením potěšili pacienty oddělení ošetrovateľské péče a sociální hospitalizace Podhorské nemocnice v Rýmařově žáci Základní umělecké školy Rýmařov. Mladí talentovaní umělci vystoupili na oddělení s krátkým koncertním programem a rovněž slavnostní vernisáží zahájili výstavu svých obrazů, které budou zdobit prostory nemocnice.

V hudební části zahráli na klávesy Denisa Grenarová a Bohdan Brzobohatý, žáci ze třídy Zdenky Dulajové. Žáci výtvarného oboru Základní umělecké školy Rýmařov vytvořili řadu obrazů s optimistickou tematikou. „Jedná se především o koláže z barevných papírů, obrázky s motivy zvířat, motýlů či květin.

Věříme, že se nová výzdoba bude líbit nejen pacientům nemocnice, ale také příchozím návštěvám,“ uvedla Šárka Lupečková, učitelka výtvarného oboru Základní umělecké školy Rýmařov. Pacienti na oddělení ošetrovateľské péče a sociální hospitalizace tráví v nemocnici někdy dlouhé týdny, než se jejich zdravotní stav zlepší natolik, aby mohli být propuštěni do domácí péče. Proto pro ně bylo představení mladých umělců příjemným zpestřením všedního dne. „Vždy jsme velmi potěšeni, když můžeme pacientům zprjemnit čas strávený v ne-

mocnici. Podle jejich úsměvů soudím, že se jim dnešní vystoupení líbilo,“ řekla staniční sestra oddělení ošetrovateľské péče v Rýmařově Olga Kloudová a doplnila: „Věřím, že vystoupe-

ním žáků naše spolupráce se Základní uměleckou školou nekončí a pacienti se brzy dočkají dalších uměleckých překvapení.“

Foto a text: Ing. H. Szotkowská, tisková mluvčí skupiny Agel

Oznámení obvodní lékařky MUDr. Jany Juráskové

Praktická lékařka pro dospělé MUDr. Jana Jurásková oznamuje, že otevřela novou bezbariérovou ordinaci v Rýmařově na Žižkově ulici 260/21 (tel. kontakt: 554 212 850) v areálu ČSAD vedle bývalé Kutilky. Ordinační hodiny zůstávají nezměněny, denně v Rýmařově i v Janovicích.

MUDr. Jana Jurásková

Školství

ZUŠ Rýmařov zve na další Koncert na schodech

KONCERT

na schodech

6.11.2013

17,00

koncertní sál ZUŠ Rýmařov na Divadelní ulici

Chaotics
rytmický orchestr
rocková kapela
kytarový soubor
žáci a učitelé ZUŠ Rýmařov

Dne 23. listopadu 2010 se na schodišti hlavní budovy ZUŠ Rýmařov na Čapkově ulici odehrála neobvyklá akce. Několik muzikantů, žáků naší ZUŠ, zde pod vedením ředitele školy Jiřího Taufera předvedlo spolužákům, učitelům i rodičům vlastní pojetí slavné písně B. McFerrina *Don't Worry Be Happy*. Vůbec poprvé se zde veřejně prezentovalo tehdy nově vznikající školní hudební těleso, které se i díky tomuto vystoupení rychle rozrostlo o nové členy a které dnes již všichni dobře známe pod názvem Zuškaband. A právě zde byl také položen základ pro vznik nové tradice každoročního listopadového celoškolského vystoupení našich žáků, pro něž se ustálil název Koncert na schodech. Na první koncert v roce 2010, který měl spíše komorní charakter, jsme navázali v následujících letech dalšími, při nichž dostaly příležitost k prezentaci především školní soubory a menší tělesa. Velký ohlas získal obzvláště loňský koncert v sále kina, pro který za doprovodu Zuškabandu secvičili zpěváci z řad (nejen) rý-

mařovských občanů slavnou *Ódu na radost* z Beethovenovy 9. symfonie. Díky velkému zájmu samotných zpěváků se k naší velké radosti toto původně příležitostné pěvecké těleso transformovalo ve stálý pěvecký sbor Vox montana.

Ale dosti vzpomínání. Letošní podzim už propukl v plné síle a listopad se nezadržitelně blíží. V naší ZUŠ neleníme a chystáme pro své věrné posluchače již čtvrtý Koncert na schodech. Ten letošní se uskuteční ve středu 6. listopadu v 17 hodin v koncertním sále ZUŠ na Divadelní ulici. A na co se zájemci mohou těšit? Převažovat budou opět skladby komorních uskupení. Milé vystoupení si připravují naši nejmenší zpěváci ze třídy Jany Sedláčkové. S velkým ohlasem se setkávají hráči dvou souborů, které vede Karel Cvrk. Jeho rytmický orchestr bicích nástrojů ani rocková kapela své příznivce jistě nezklamou ani tentokrát. Do oblasti populární hudby nás zavede skupina Chaotics, o jejíž repertoár i nácvič skladeb se již několik let stará Jan Kučera.

Zbrusu novou skladbu má v repertoáru kytarový soubor pod dirigentským vedením ředitele Jiřího Taufera. Kytaristé zde budou tentokrát sami reprezentovat orchestr Zuškaband, jehož členové, jak jsme informovali v minulém čísle Rýmařovského horizontu, se během podzimu více než koncertování věnují přípravě nového koncertního programu. Celý večer zpestří několik sólo-

vých vystoupení či ukázka čtyřruční klavírní hry. Ať už dáváte přednost hudbě klasické, či populární, vokální, nebo instrumentální, věříme, že si v pestré nabídce našeho koncertu vyberete a že vám vystoupení našich žáků zpříjemní jeden z nastávajících dlouhých podzimních večerů. Srdečně všechny zveme k poslechu.

L. Janoušková, ZUŠ Rýmařov

Studenti SSOŠ Prima vás zvou na NOC PLNOU STRAŠIDEL A DUCHŮ

sraz masek:

7. listopadu na Školním náměstí v 17.30

Průvod městem

Kdy: 7. listopadu v 18.00

Kde: budova školy Prima, Sokolovská 29

Dálkový výslech

Věra Tomanová

Věk: ...ráno 100, v poledne 50, večer 30...

Povolání: téměř spokojený předčasný důchodce

Záliby: baví mě vše, co má smysl

Zvláštní znamení: svižná (zatím) chůze odněkud někam

Jste „rýmařovská duše“?

Ne úplně, velká část „duše“ stále patří mému rodnému městu Jablunkovu.

Ve kterém literárním díle byste chtěla chvíli žít?

Sága rodu Forsytů (a nejen chvíli).

Jakou knížku máte rozečtenou na nočním stolku?

Dočítám Grishamův *Podfuk*, další bude *Atlas mraků* Davida Mitchella nebo z nostalgie poslední Tom Clancy.

Koho byste pozvala na večeři?

Paní Věru Čáslavskou a pana Cyrila Höschla.

Můžete se vždycky upřímně podívat do očí svému psovi?

V naší malé rodinné zoo (v pořadí dle délky pobytu - kocour, pes, kočka, vnuk, vnučka, kobylika,

ovečka...) nemám s oční komunikací problém.

Co byste si pořídila, kdybyste byla opravdu bohatá?

Koupila bych veškerý reklamní vysílací čas na 30 let dopředu a v tomto čase nechala vysílat něco opravdu zajímavého a užitečného.

Zavřete oči. Kde se objevíte?

Mezi islandskými skřítky.

Co upřednostníte - květiny, nebo bonboniéru?

Určitě květiny... obzvlášť některé... (třeba Lindt? ☺)

Hasiči v terénu

V Karlově pod Pradědem hořely stavební stroje

V noci z neděle na pondělí 21. října shořely v Karlově pod Pradědem dva stavební stroje. Požár se obešel bez zranění, škoda je předběžně vyčíslena na 3 miliony korun.

Těsně po jedné hodině po půlnoci bylo Operační a informační středisko profesionálních hasičů v Moravskoslezském kraji informováno o požáru dvou stavebních strojů v prostorách karlovského Ski areálu

Myšák. Na místo byli vysláni profesionální hasiči z Rýmařova a dobrovolní hasiči z Malé Morávky, Karlovy Studánky a Dolní Moravice. Hasiči na místě požáru zjistili, že hoří dva stavební stroje, bagr a buldozer. Požár likvidovali více než dvě hodiny. Příčina požáru je zatím v šetření.

por. ing. Marek Gašparín, zastupující tiskový mluvčí HZS MSK

Fota: HZS MSK

Kdo byl kdo

Julius Enders: Příběh klasického filologa (1)

Již jednou jsme se na stránkách Rýmařovského horizontu setkali se sympatickou postavou neprávem zapomínaného českého filologa PhDr. Julia Enderse v souvislosti s jeho úmrtím roku 2005, které jej zastihlo přes vysoký věk v plném pracovním nasazení.

O něm i jeho paní jsem věděl už dávno z doslechu, od přátel i ze školní kroniky rýmařovské 2. základní devítileté školy, osobně jsem se s panem doktorem seznámil ke své velké škodě až někdy v druhé půli devadesátých let. Naše muzeum jej tehdy prostřednictvím pana Josefa Hrocha požádalo o překlad kopie latinské kupní smlouvy z roku 1352 (orig. Archiv hlavního města Prahy), potvrzující prodej hradu Strálku moravskému markraběti Janu Jindřichovi a králi Karlu IV. bratry Valečovskými. Nejenže okamžitě souhlasil, ale během několika dnů nám osobně dovezl dokonalý překlad složitého a rozsáhlého dobového právního dokumentu, jen tak z radosti, že nám mohl pomoci. Bylo znát, že jeho největším honorářem byl nefalšovaný obdiv muzejníků a ukojení naší zvědavosti.

Byl to vzácný a nesmírně dobrý člověk. Přesto jsou jeho osudy dodnes vážným varováním před idealizací režimu před rokem 1989, před typicky krátkou českou pamětí a dodnes zavilou intolerancí naší společnosti, jež až na světlé výjimky, mezi něž patřil i dr. Enders, nikdy nepřijala Voltairova slova: „*Nesouhlasím s tím, co říkáte, ale do smrti budu hájit vaše právo to říkat.*“

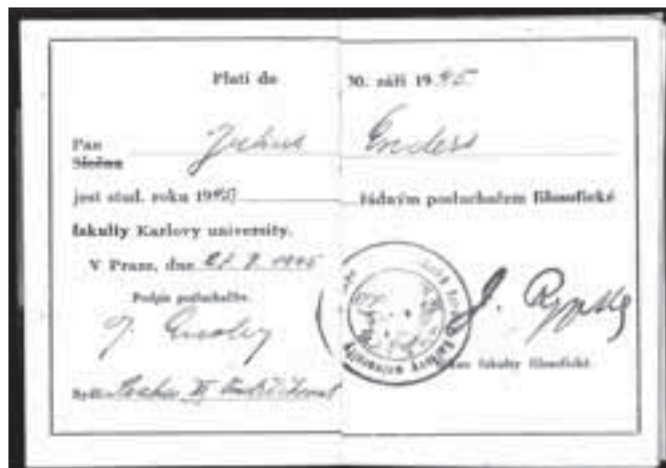
Julius Enders se narodil v Čáslavi 13. dubna 1920 jako jediné dítě ve vlastenecké rodině právníka ve

státní službě a učitelky. Pevné základy pro budoucí vzdělávání dostal na Cvičné škole státního ústavu učitelského ve svém rodišti. Zaměstnání otce jej však přivedlo již na počátku května 1929 do Písku, jednoho z nejhezčích jihočeských měst a významného střediska studentů z Pootaví. Prožil zde krásné bezstarostné mládí a maturoval v tragickém roce republiky 1938 na vyhlášeném místním gymnáziu. Nepatřil k neudůživým vědátorům a podobně jako kamarádi z Čáslavi holdoval též aktivnímu pohybu, významnou součástí jeho tehdejšího života byl zprvu Sokol. Třebaže v Písku už ve svém členství nepokračoval, vzpomněl ještě na úmrtí Renaty Tyršové, „ *kterého... želeli v roce 1937.*“

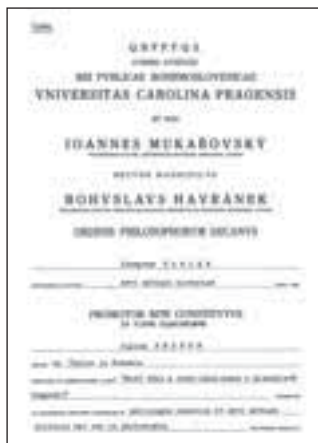
Kvalitní výsledky a především hluboký a uvědomělý zájem o staré jazyky jej přivedly roku 1938

na Filosofickou fakultu Karlovy univerzity v Praze, kde se bezprostředně po absolvování gymnázia zapsal na studium klasické (latinské a řecké) filologie. Nejistota pomnichovského Česko-Slovenska nahradila temná nacistická

okupace, jež mu vzdělávání na pražském vysokém učení roku 1939 velmi ztížila a nakonec překazila. Návštěvy přednášek předních předválečných jazykovědců tedy trvaly pouhé dva úplné semestry. V čele univerzity stál světověznámý orientalista prof. PhDr.

Bedřich Hrozný (1879-1952), který v rakouské uniformě za první světové války rozluštil jazyk tajemných indoevropských Chetitů. Mezi Endersovými vysokoškolskými lektory najdeme vědce zvucných jmen. Navštěvoval přednášky klasických filologů prof. PhDr. Karla Weniga (1878-1964) a jeho kolegy prof. PhDr. Bohumila Ryby (1900-1980), který se stal roku 1954 vězněm komunistického režimu. Zažil bohemistu a onomastiku (věda o jménech) prof. PhDr. Jana Svobodu (1899-1973), epigrafika (zkoumání nápisů a vývoje písma) prof. dr. Antonína Salače (1885-1960), historika a numismatika akademika prof. PhDr. Josefa Dobiáše (1888-1972) či proslulého klasického archeologa PhDr. Jindřicha Čadíka (1891-1979), který sice roku 1944 unikl se štěstím nacistické

sekyře, ale roku 1950 byl z univerzity vyhozen, uvězněn a po roce 1968 znovu persekvován. Kolik podobných osudů?

3. října 1939 začal mladý student navštěvovat již druhý ročník vysokého učení. Demonstrace 28. října 1939, smrt medika Jana Opletala a demonstrativní pohřeb litovelského rodáka 15. listopadu jej ohrozily. V noci ze 16. na 17. listopad začalo brutální zatýkání rozespálých studentů na kolejích. Neměl ještě dvacet let, a proto jej běsnící esesáci ani členové gestapa neodvlekli. Devatenáctileté propustili. Vyhnul se tak represáliím i hrůzně internaci v Sachsenhausenu, kde se starší studenti, kteří dokázali přežít, dočkali v letech 1940-1943 propouštění po neustálých intervencích prezidenta Háchy.

České vysoké školy zůstaly uzavřeny a zbyl jen návrat k rodičům do Písku, kde Enders soukromě pokračoval ve studiu jazyků. Roku 1941 musel na Filosofické fakultě Německé Karlovy univerzity v Praze složit zkoušky z němčiny a získal osvědčení k její výuce na českých (!) středních školách. Díky tomu si mohl od 1. 12. 1942 najít, jak ironicky připomíná, „*válečně důležité*“ zaměstnání němčináře na místní učňovské škole a pracovní knížka uvádí též jeho znalost angličtiny. Na každé škole musel alespoň jeden učitel převzít hodiny německého jazyka, vyučovat a absolvovat řadu nepříjemných zkoušek a přezkoušení. Chránil tím ostatní kolegy před obdobnými radostmi. Začínající učitel získal definitivu roku 1943. Tehdy mu již hrozil Totaleinsatz, skutečná práce pro Říši náhradou za německé dělní-

Čáslav

Fota: archiv J. Karla

ky překotně navlakané do vojenských mundurů.

Válka se vyčerpala a dlouho očekávaný konec umožnil, aby se již v létě roku 1945 vrátil se svými bývalými kolegy z fakulty, pokud okupaci přečkali živí, na Karlovu univerzitu a pokračoval s nimi v započatém studiu, které jej nacisté donutili odložit o trpkých a ztracených šest let. Mezi šťastnější spolužáky i blízké kamarády patřili světově proslulý prof. PhDr. Ladislav Zgusta (*1924), filolog-indolog, který emigroval a od roku 1970 vyučoval na Kornelově univerzitě v Ithace a později na University of Illinois, náš nejnámější egyptolog doc. Dr. Zbyněk Žába (1917-1971), původně klasický filolog, dr. Ladislav Vidman, CSc., (1924-1989), velký znalec středomořských civilizací, filolog, epigrafik, odborný publicista a editor Antické knihovny, prof. PhDr. Růžena Dostálová-Jenišová, CSc., překladatelka z klasických jazyků, němčiny a angličtiny, byzantoložka a vysokoškolská učitelka, i později uvedený Písečan prof. PhDr. František Daneš (*1919) a další. Na univerzitě se setkal ke své radosti také se svými

předválečnými profesory. Víme též, že úroveň studia i prací mladého Enderse hodnotili jeho vysokoškolské lektori stejně dobře jako jeho přátelé, třebaže jim neuniklo, že poněkud kráčí v oblacích. Svému příteli se zpovídal, že „býval tenkrát ironický a jedovatý a že i to možná přispělo k tomu, co následovalo“.

Roku 1946 složil první státní zkoušku z obou antických jazyků a 1947 absolvoval další, jež jej opravňovala vyučovat „jazyku latinskému a řeckému“ na středních i vysokých školách a otevírala cestu k badatelské činnosti. Jenže naděje na očekávanou vědeckou dráhu se zakrátko rozplynuly, když stát dospěl již na počátku roku 1948 k totalitnímu zlomu a razantnímu omezení akademických svobod. Životní los se zatím ukázal příznivým. Po převratu roku 1948 musel jako ostatní předložit trapné Osvědčení o státní a národní spolehlivosti, úspěšně vykonal státní zkoušky a promoval. Složil potřebná rigoróza z obou jazyků a navíc z klasických dějin a získal tím doktorát. Starověké dějiny mu však nijak neučarovaly, říká: „Ač jsem k tomu neměl mnoho chuti... ale chtěl jsem mít v papírech něco

praktičtějšího, abych tím mohl šermovat při žádosti o místo... klasická filologie byla již tenkrát na vymřené.“ Na poslední chvíli, 23. prosince 1948, se habilitoval disertační prací Boží vůle a individualismus v Aischylově tragedii. Jen o příslušný vous unikl následkům Slánského „programu regulace výběru vysokoškoláků... studijními prověrkami“, nebyl v žádné straně a komise udeřily později. Nařízené a ostudné „studijní prověrky“, nikoli odborné, ale politické, prováděly skupiny levicových studentů a straníků s nejednou zaskočenými vysokoškolskými učiteli pod taktovkou partajních funkcionářů. Prověřovací komise vyhnaly z ústavů čtvrtinu všech studentů pro třídní původ či politické názory. Republika ztratila kolem 3600 mladých nadějných lidí. Na uvolněná místa nastoupili absolventi dělnických kurzů (ADK), které měly nahradit za pouhý rok (!) osmiletou přípravu na fundovaných gymnáziích nebo čtyři roky na jiných středních škol. Přesvědčení a původ nyní vážily víc než znalosti, schopnosti a morálka.

Také Endersova naděje na vysokoškolskou asistenturu na pražské

univerzitě či její mladší olomoucké sestře se brzy rozplynula, třebaže neprošel trapnými komisemi. Oprávněná akademická dráha lingvisty zůstala navždy nedostupnou. Zbylo nedosídlené pohraničí a nejistá kantořina tam, kde své rozsáhlé vědomosti a výsledky práce nemohl nikdy uplatnit. Nebyl pozitivně prokádován, neměl správný třídní původ ani politické „vyznání“, nehodil se tak do ústavů s jedinou povolenou marx-leninskou ideologií. Jeho texty skončily na léta ve sféře účelově exhumované barokní kategorie libri prohibiti, tedy knih (nesmyslně) zakázaných.

Mgr. Jiří Karel
(Trestní zákon 86 ze dne 12. čce 1950, O autorovi, předmluva a bibliografie z Endersova rozboru Rukopisů, Praha 1992 Karel, J.: Odešel dr. Julius Enders, významný lingvista a statečný člověk, Rýmařovský horizont, 2005 ad., Nesměrák, K. PhDr. Julius Enders - život a dílo, Julius Enders, Sborník vzpomínek a statí, Praha 2010 Enders, J.: Stručný vlastní životopis, Malá Morávka 1993 Metzlová, D.: Endersovy překlady Aischylových tragédií, Julius Enders... ad.)

Pachatele pomohla odhalit náhoda

Zástupce společnosti se sídlem na Opavské ulici v Rýmařově začátkem září náhodně objevil v místní sběrně druhotných surovin železná závaží pocházející z areálu firmy, odkud byla odcizena na přelomu srpna a září. Ihned celou věc oznámil policistům z obvodního oddělení v Rýmařově. Policisté odcizená závaží ze sběrně zajistili a při následném prověřování určili možného pachatele. 20letý muž se během výslechu ke krádeži doznal. Nyní čelí podezření z vloupání. Do areálu firmy se měl dostat poté, co přeštlápal a rozplet drátěný plot. Odcizil odtud čtrnáct železných závaží, každé o hmotnosti 25 kilogramů. Na vozíku je měl odvézt do místa svého bydliště, uschovat a postupně odvážet do sběrně druhotných surovin. Policisté zajistili celkem pět odcizených závaží. Mladík může být potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Podezření se potvrdilo

Rýmařovští policisté ve spolupráci s bruntálskými kriminalisty od konce letošního června pátrali po pachateli krádeže pokladny z firmy sídlící na náměstí Míru v Rýmařově. Od samotného začátku případu měli pode-

zření na 44letého muže. Během prověřování byly odhaleny další skutečnosti, které toto podezření potvrdily. Policisté tak 3. října uvedenému muži sdělili podezření z přečinu krádeže a on se k němu doznal.

Pachatel nejprve vypáčil visací zámek mříží na vstupu do skladu firmy a odtud se dostal do dalších prostor. Odcizil pokladnu v hodnotě téměř 8 tisíc korun s finanční hotovostí ve výši tisíc korun. Hrozí mu odnětí svobody až na dvě léta.

Řetězová srážka se třemi zraněnými

V neděli 13. října po půl jedenácté došlo k nehodě mezi Rýmařovem a Stránským. 21letý

řidič ve voze Škoda Felicia zastavil na silnici a vytvořil tak neoznačenou překážku. Za ním musel zastavit další vůz, který jej nemohl kvůli autu v protisměru objet. Příjíždějící třetí řidič nedokázal včas reagovat na vzniklou situaci a pravděpodobně kvůli vysoké rychlosti nestihl zastavit. Narazil do vozidla před sebou a způsobil tak řetězovou srážku. Na všech třech autech vznikla celková škoda za 300 tisíc korun, nejméně poškozena byla felicie. Současně byli lehce zraněni tři spolujezdci z prostředního, nejvíce poškozeného vozidla. Policisté věc řešili v blokovém řízení jako přestupek proti plynulosti silničního provozu.

Mladík řídil zdrogovaný

V úterý 8. října policisté územního odboru Bruntál při běžných silničních kontrolách odhalili čtyři řidiče ovlivněné návykovou látkou, z toho jeden byl podnapilý a další tři pod vlivem omamných a psychotropních látek. Jedním z nich byl 20letý řidič osobního vozidla VW, jež zastavili policisté na Sokolovské ulici v Rýmařově. Test, kterému se podrobil, byl pozitivní na amfetamin, metamfetamin a extázi. Měření alkoholu v dechu mladíka mělo negativní výsledek

vrchní asistent pprap. Bc. Pavla Welnová

Foto: PČR Bruntál

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc **ŘÍJEN - LISTOPAD**

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739001474, WWW.KINORÝMAŘOV.CZ

Středa 23. 10. v 19:00
MAKE YOUR MOVE **3D**

/MAKE YOUR MOVE/ USA/Jižní Korea 2013, hudební romantický, 107 min.
Setkání dvou konkurenčních tanečniců nemůže skončit jinak než velkou láskou...

Režie: D. Adler, Scénář: D. Adler, Kamera: G. Middleton, Hudba: M. Thomas, E. Goldman
Hrají: D. Hough, BoA, W. Yun Lee, W. Jonathan a další
český dabing/mládeži přístupný/ vstupné: 120,-

pátek 25. 10. v 19:00
ZMIZENÍ

/PRISONERS/ USA 2013, krimi/ drama, 146 min.

Silný příběh o pátrání po dvou zmizelých šestiletých děvčatech...

Režie: D. Villeneuve, Scénář: A. Guzikowski, Kamera: R. Deakins, Hudba: J. Jóhannsson
Hrají: J. Gyllenhaal, H. Jackman, P. Dano, M. Bello, M. Leo a další

v původním znění s titulky/mládeži přístupný/ vstupné: 100,-

Sobota 26. 10. v 16:00
TURBO **3D**

/TURBO/ USA/ 2013, animovaný rodinný, 96 min.

On jezdí rychle. Oni zběsile.

Režie: D. Soren, Scénář: D. Soren, D. Lemke, R.D. Siegel, Kamera: Ch. Stover, Hudba: H. Jackman
Hrají (hlasy): F. Blažek, T. Juříčka, F. Capka, Z. Horák, P. Vondra, M. Kubaček a další

český dabing /mládeži přístupný/ vstupné: 140,-

Sobota 26. 10. v 19:00
COLETTE

/Colette/ Česko/Slovensko/Nizozemsko/ 2013, Drama,Romantický,Válečný, 125 min
Strhující příběh o lásce silnější než smrt. Podle novely Arnošta Lustiga.

Režie: M. Cieslar, Scénář: A. Lustig, M. Cieslar, Kamera: M. Jicha, Hudba: A. Örvansson
Hrají: C. Thioloy, J. Mádli, E. Bouwer, O. Vetchý, M. Dlouhý a další

/nevhodný do 12 let/ vstupné: 100,-

Úterý 29. 10. v 16:00
CROODSOVI **3D**

/The Croods/ USA 2013, komedie, 90 min.

Seznamte se s Croodsovými...

Režie: Ch. Sanders, K. De Micco, Scénář: Ch. Sanders, K. De Micco, Kamera: Y. Duk J, Hudba: A. Silvestri
Hrají (hlasy): F. Blažek, N. Votočková, J. Maxián, B. Tůma, L. Juříčková, L. Molinová a další

/český dabing/ vstupné: 70,-

Středa 30. 10. v 16:00
O MYŠCE A MEDVĚDOVI

/Ernest et Célestine/ Francie 2012, rodinný, animovaný, komedie, 79 min.

Příběh neobyčejného přátelství mezi medvědem a myškou.
Režie: S. Aubier, V. Patar, B. Renner, Scénář: S. Aubier český dabing/mládeži přístupný/ vstupné: 70,-

Středa 30. 10. v 19:00
PŘÍBĚH KMOTRA

/Česká republika / 2013/ drama, krimi, životopisný, 99 min.
Mezi vrcholnou politikou a organizovaným zločinem leží jen tenká hranice.

Režie: P. Nikolaev, Scénář: P. Nikolaev, M. Oščatka, Kamera: D. Ployhar, Hudba: K. Koll
Hrají: O. Vetchý, L. Vaculík, P. Nečas, K. Hádek, K. Frejová, V. Kerekes, J. Dvořák a další

/do 15 let nepřístupný/ vstupné: 120,-

Čtvrtek 31. 10. v 16:00
ZAMBEZIA

/Zambezia/ Jižní Afrika 2012, animovaný, komedie, 83 min.

Malý sokol Kai se i přes zákazy svého otce vydá na dobrodružnou výpravu do bájného města Zambezia

Režie: W. Thornley, Scénář: K. Murray, W. Thornley, Hudba: B. Retief

Hrají: J. Mádli, P. Rímský, J. Kretchmerová, O. Navrátil

český dabing/mládeži přístupný/ vstupné: 90,-

Pátek 1. 11. v 17:00
SNOW FILM FEST

Festival outdoorových filmů.

vstupné: 70,-

Sobota 2. 11. v 16:00
PTAČÍ ÚLET **3D**

/USA / 2013/ animovaný, 91 min.

Největší krocán útěk všech dob !!!

Režie: J. Hayward, Scénář: J. J. Strauss, C. Mazin, D. I. Stern, Hudba: D. Lewis

/mládeži přístupný/ vstupné: 130,-

Sobota 2. 11. v 19:00
ENDEROVA HRA

/USA/ 2013, sci-fi, dobrodružný, akční, 115 min.

Tohle není hra, to je válka o všechno.

Režie: G. Hood, Scénář: G. Hood, O. S. Card, Kamera: D. McAlpine, Hudba: S. Jablonsky

Hrají: H. Ford, A. Butterfield, A. Breslin, B. Kingsley, V. Davis, H. Steinfeld a další

/v původním znění s titulky/přístupný od 12 let/ vstupné: 110,-

SVČ Rýmařov
zve na kurz

náhrdelník z FIMA

7. listopadu v 17:00

SVČ Rýmařov, přízemí

Lektorka Jana Štolfová

Cena 200 Kč

Přihlášky:

E. Kudláková

tel.: 554 254 372

DIVADLO V CELETNÉ
SPLECNOSTI DA KRÁSY
NOVÁ KRÁSA
UVAOI PŘEDSTA
VENI
SVATÁ INGENACE
"Obrazy ze života svatého Františka z Assisi"
2.11. v 18,00
v kostele
v Albrechticích u Rýmařova
LA VITA
DI SAN FRANCESCO
DI ASSISI

Hrají: Kryštof Nohýnek, Sophia Lamoš, Natálie Velková, Norbert Zid, Ivan Kühnmund, David Kühnmund, Jan Táborský, Libor Novák, Silva Kremáčková, Anna Hajduková, Miroslav Handrejch, Miloš Čaňka a další. Dramaturgie: Barbora Ortová, Jindřich Veselý
Hudba: Sweet Papers Kuba a spol. Petr Lanta

PRÁHA
PRAGUE
PRAGA
PRAG

Jasna

Středisko volného času zve do kroužku

BADMINTONU

vedoucí: Radek Šašinka

15 let - dospělí
středa 18:30 - 20:00
těl. gymnázia

První trénink
2. 10. 2013

Pravidelná schůzka fotoklubu SVČ
4. 11. 2013 17:30 téma: podzim

www.svcrymarov.cz

SVČ KINO RÝMAŘOV

on-line rezervace vstupenek již na
www.kinorymarov.cz

Středisko volného času Rýmařov zve všechny děti na
Dětské HOROLEZECKÉ závody

horolezecká stěna Střediska volného času Rýmařov

10:30 - 11:30 horolezecký kurz pro děti
13:00 prezenze závodníků
13:10 - 14:10 trénink
14:15 start závodu

Lezení na obtížnost, na rychlost...

Kategorie:

1. - 2. tř., 3. - 4. tř., 5. - 6. tř., 7. - 9. tř.,
dívky a kluci startují zvlášť

Ceny:

pro první tři v kat. diplomy a drobnosti, pro ostatní sladkosti

S sebou: lezečky, popř. jinou čistou obuv, sportovní oblečení
dopolední kurz lezení 30,-
dopolední startovné 10,-

V ceně zahrnuto zapůjčení sedáku a jisticích prostředků

Více informací tel.: 540 254 378, email: grafika.svc@seznam.cz

31. 10. 2013

SVČ

Středisko volného času Rýmařov
zve malé tanečnice do kroužku

ORIENTÁLNÍHO TANCE

Pondělí 15:30 - 17:00

od 5 let do 1. tř.

malý sálek SVČ Rýmařov

vedoucí:

R. Jánská, A. Černá

ŽIJ
POHYBEM

Středisko volného
času Rýmařov
zve na lekce

*Lekce nabité energií
a radostí z tance, plné
přátelské a uvolněné
atmosféry.*

*Pro každého, kdo má
rád pohyb, hudbu,
dělá něco pro své
zdraví, dobrý pocit
a formuje postavu.*

středa 18:00 - 19:00
SVČ Rýmařov
lekce 40 Kč
lektorka: Petra Čechová

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Jistota, že jsme inteligentnější než ostatní, je povážlivá už proto, že ji s námi sdílí tolik pitomců. *Albert Camus*

Středisko volného času vás zve na

POČÍTAČOVÝ KURZ PRO DOSPĚLÉ

Kurz účastníci seznámí s počítačem, programy MS Word, MS Excel, Zoner, Nero a základy obsluhy internetu.

začátečníci
Úterý 10:00 - 11:30

pokročilí
Úterý 17:00 - 18:30

zápisné 450,-

Více informací a přihlášky získáte ve
Středisku volného času Rýmařov.
www.svcrymarov.cz

Známa i neznámá výročí

27. 10. 1928 nar. **Vladimír Justl**, literární a divadelní vědec (zemř. 18. 6. 2010) - 85. výročí narození
28. 10. **Státní svátek ČR - vyhlášení samostatné Československé republiky v roce 1918**
28. 10. 1703 zemř. **John Locke**, anglický filosof (nar. 29. 8. 1632) - 310. výročí úmrtí
28. 10. 1903 nar. **Evelyn Waugh**, anglický prozaik (zemř. 10. 4. 1966) - 110. výročí narození
29. 10. 1993 zemř. **Zdeněk Podskalský**, filmový režisér a scenárista (nar. 18. 2. 1923) - 20. výročí úmrtí
30. 10. 1953 zemř. **Emerich Kálmán**, maďarský skladatel (nar. 24. 10. 1862) - 60. výročí úmrtí
31. 10. 1918 zemř. **Egon Schiele**, rakouský malíř (nar. 12. 6. 1890) - 95. výročí úmrtí
1. 11. 1903 zemř. **Theodor Mommsen**, německý historik, první nositel Nobelovy ceny za literaturu (nar. 30. 11. 1817) - 110. výročí úmrtí
4. 11. 2008 zemř. **Michael Crichton**, americký spisovatel a filmový producent (nar. 23. 10. 1942) - 5. výročí úmrtí
5. 11. 1878 nar. **Michail Petrovič Arcybašev**, ruský spisovatel (zemř. 3. 3. 1927) - 135. výročí narození
6. 11. 1893 zemř. **Petr Iljič Čajkovskij**, ruský skladatel (nar. 7. 5. 1840) - 120. výročí úmrtí
7. 11. 1913 nar. **Albert Camus**, francouzský spisovatel, nositel Nobelovy ceny (zemř. 4. 1. 1960) - 100. výročí narození

vás zve

SNOW

FILM FEST

Snih, led, adrenalin!
Čtyři hodiny špičkových filmů.

Extrémní lyžování, freeride, snowboarding, ledolazení, snowkite a další zimní šibenosti.

KINO RÝMAŘOV
1. 11. 2013 v 17:00
vstupné: 70,-
www.svcrymarov.cz

www.SnowFilm.cz

Divadlo RB

Radka Brzobohatého

Ondřej
BRZOBOHATÝ

Přemysl
PALEK

Ernesto
CEKAN

Vojtěch
HÁJEK

Petr
VÁGNER

John Godber - Jane Thornton

"VYHAZOVAČI"

RÝMAŘOV 4. 11. 2013
Velký sál SVČ v 19:00
vstupné: předprodej: 280,- /na místě: 350,-
Předprodej - Infocentrum Rýmařov

Společenská kronika

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Josefa Trčková - Rýmařov	80 let
Ladislav Dokládál - Rýmařov	80 let
Helena Hamová - Rýmařov	80 let
Irena Ondrášková - Rýmařov	80 let
Antonín Cagašik - Rýmařov	80 let
František Dokoupil - Rýmařov	81 let
Vlasta Chlupová - Janovice	81 let
Anna Rotterová - Rýmařov	81 let
Vladimír Toman - Rýmařov	82 let
Emilie Pokorná - Rýmařov	84 let
Jan Viravec - Rýmařov	85 let
Emilie Kubová - Rýmařov	86 let
Hedvika Vaculová - Rýmařov	86 let
Ester Melicherová - Rýmařov	87 let

Rozloučili jsme se

Eva Pastyříková - Rýmařov	1946
Jaroslav Podlas - Rýmařov	1940
René Ondryáš - Rýmařov	1976
Janina Šafářová - Rýmařov	1923
Magdalena Zetřáková - Rýmařov	1941

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Vzpomínka

*Proč osud tak krutý k tobě byl
a nemoc tě nenechala žít,
dotlouklo srdce tvé, zmlkl tvůj hlas,
ty nám už nemůžeš ani stisk ruky dát
a nám zbývá jen vzpomínat.*

Dne 26. října 2013 vzpomeneme
2. smutné výročí úmrtí
našeho tatínka, manžela, bratra,
dědečka a pradědečka
pana **Josefa Skalníka**
z Tvrdkova.

S láskou vzpomíná
manželka, děti s rodinami
a ostatní zarmoucená rodina

Poděkování

Děkuji všem ošetřovatelkám i vedení Diakonie ČCE za velkou starost a pomoc při těžké nemoci mého táty. Není to jen poděkování, ale i apel na vedení města a případné sponzory. Pokud by měla tato organizace potíže s financováním, chtěl bych vyjádřit svůj názor, že na takové záležitosti by se měly najít peníze vždy. Člověk vidí projíždět auta, pečovatelky v červeném, ale neuvědomí si, jak důležitá je jejich práce. Až jejich pomoc sám potřebuje, pozná, co obnáší. Všichni budeme jednou staří a tyto bez výjimky hodné bytosti s profesionálním přístupem nám budou v odcházení z tohoto světa pomáhat. Nevěděl jsem, jakou formou poděkovat, proto jsem volil tuto. Ještě jednou děkuji.

Bronislav Rekořík

Servis služeb

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

Pondělí - pátek:	9.00-12.00; 13.00-17.00
Sobota:	9.00-12.00; 13.00-16.00
Neděle:	13.00-16.00

Výrobky

ze sociálně terapeutické dílny Buřinka

Prodejní místa:

Sociálně terapeutická dílna Buřinka, Okružní 10, Rýmařov
Informační centrum Rýmařov, náměstí Míru 6, Rýmařov
Potravinářský Lazarec, Opavská 24, Rýmařov

Krytý bazén Břidličná

Plavání pro veřejnost v říjnu - listopadu

Pondělí	14.00 - 17.00	Úterý	14.00 - 18.00
Středa	14.00 - 17.00	Čtvrtek	14.00 - 19.00
Pátek	14.00 - 18.00	Sobota	13.00 - 20.00
		Neděle	13.00 - 20.00

V pondělí a čtvrtek aerobik od 18.45 - 19.45

**Oddíl plaveckých sportů MOS Břidličná
zahajuje nábor do plaveckého oddílu.**

Každý týden v pondělí a středu od 17.00 do 18.30

Aquacentrum Rýmařov

na Jesenické ulici

OTEVÍRACÍ DOBA

Po - Pá 14.00 - 21.00, So - Ne + svátky 10.00 - 21.00

**Každá třetí středa v měsíci je od 19 do 21 hodin
vyhrazena v Aquacentru Slunce vyznavačům naturismu.**

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově,

zve seniory k návštěvě **KAVÁRNIČEK**

každé liché úterý v budově střediska na třídě
Hrdinů 48 v Rýmařově. Začátek vždy ve 13.30.

Ukončení posezení 15.30-16.00.

Kdo není schopen dojet do kavárny, může využít odvoz
v den setkání ve 13.30 od prodejny Hruška na ulici 1. máje.
Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste
sami nepodnikli. Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček ve 2. pololetí 2013 (každý lichý týden v úterý):

5. 11., 19. 11., 3. 12. a 17. 12.

Srdečně zvou a těší se na vás zaměstnanci Diakonie ČCE

PODZIMNÍ PRÁZDNINY VE STŘEDISKU VOLNÉHO ČASU

29. 10.	9:30 - 12:00	PC herna - Flat out
	13:30 - 15:30	PC herna - Warcraft III
	16:00	Croodsovi - kino, vstup 70,-
30. 10.	16:00	O myšce a medvědovi - kino, vstup 70,-
31. 10.	9:30 - 12:00	Horolezecký kurz pro děti 20,-
	13:30 - 15:30	Horolezecké závody pro děti - lezení na obtížnost, rychlost startovné 10,- Zambezia - kino, vstup 90,-
1. 11.	9:30 - 12:00	Výroba létajícího draka 30,-
	13:30 - 15:00	Malá drakiáda (test draků na Stráni)

Od 29. 10. do 1. 11., 9:00 - 15:00
probíhá výtvarný příměstský tábor
více informací na www.svcrymarov.cz
příhlášky: telefonicky na čísle 554 254 372

Městská knihovna

Listopad	4. – 30. 11. vernisaž 4. 11. v 16.00	Miroslav Král	Bohatství a krása Přírodního parku Sovinecko - fotografie
Prosinec		ZUŠ	Vánoční výstava

L Potopme se do hlubin příběhů...

O

V

C

I

P

E

R

E

L

CO KNIHA, TO PERLA
Navlečte co nejdelší šňůru perel!

Milé holky a kluci,
milovníci knížek a příběhů! Nyní se
můžete zapojit do celoroční hry, ve které se
stanete skutečnými lovci perel.

Od října 2013 do června 2014 máte šanci
získávat za přečtené knihy perly. Stačí,
objevíte-li speciálně označené knihy, tzv.
„perlorodky“ přečtete je a krátce o nich
promluvíte. Pokud ke knížce namalujete
obrázek, dostanete navíc další perlu.

Nabídka titulů, které ti přinesou perlový
úlovek, bude vystavena v knihovně. Najdeš
zde i průběžné skóre všech lovců.
I při náhodném vypůjčení knihy se dozvíš,
že jde o „perlorodku“, protože bude
viditelně označena.

Doufám, že Tvá šňůra perel bude
dlouhá jako krásný příběh...

LIMPOPO – POHÁDKY Z AFRIKY

Usedlost Jasanka o.p.s.
a Společnost Dr.Krásy
zve na divadelní představení

4. 11. 2013 v 9,30 h

a

5. 11. 2013 v 9,30 h

kinosál Rýmařov

Městské muzeum a Galerie Octopus

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV VÁS ZVE NA VÝSTAVU

VELKÁ VÁLKA A RÝMAŘOVSKO
I. SVĚTOVÁ VÁLKA OČIMA RÝMAŘOVSKÝCH OBČANŮ

23. 10. – 1. 12. 2013
VERNISAŽ SE USKUTEČNÍ VE STŘEDU 23. ŘÍJNA V 17 HODIN

Průběh „Hrdá a křehká“ je upřesňován a řada věcí je...

Soutěž Marie Kodovské

Miroslav Václavek

Padá

V očích ti běželi dva modří vlci
viděl jsem poprvé, že není i je
okolo stínů nás jako všech věcí
jež soumrak přináší do pokoje.

Tam písčina postele a její vlny
červotoč v pelesti započal čas
tvá ústa jsou oheň a prsty trny
když v růži propadáš té noci zas.

Své tváře bez tváří ztratíme ve tmě
ať nic ráno zde po nás nezůstane
a v písku tak naleznem jen těla dvě
k nimž šlépěje přichází nepoznané.

Jazyk mi jazykem tvým ještě hoří
světlo již přichází obejmutí
svítání prostory se v nebi tvoří
vlas padá andělům do perutí.

Blues na konečné

Za stěnami
svítání je
bílá místa kam odejít

Vítr zpívá
s plechem vlaje
je čas rány v komsi zhojit

Hoří v nebi
tisíc srdcí
moje cítím v ptáčích bít

V dlani plane
pár mých tváří
ještě oheň popálit

Na konečné
Edit Piaf
sčítá čísla tramvají

Prázdny flakon
od Opia
lístky růží padají

Neon hoří
v skrytu duše
Svatí ránem kamení

Bože kde jsi
v třtině smutku
či snad v první červeni

Fota: M. Václavek

Z kapsáře tety Květy

Žáby i žabky

Rosnička, ropucha, skokan? Žabka. Mnohému z nás se vybaví holčička jako květ. Klukovi zase placatý kamínek skákající po hladině rybníka. Letní boty neboly. Hospodyňka zvedne oči k záclonám. Kdo předpovídá počasí, zařadí žabky mezi své kolegy a díky mistru Galvanimu vstoupili tito tvorečkové i do historie vynálezů.

Třeba jste slyšeli o žabkách, které spadly do mléka, vzdaly marný boj s únavou a utopily se, až na jednu, která šlapala a šlapala, až se z mléka stalo máslo a ona se zachránila.

Žabky jednou uspořádaly závod, která z nich nejdříve vyleze na vysokou věž. Přišlo mnoho diváků. Soutěž začala a nikdo z přítomných nevěřil, že se některé žabce podaří do-

stat tak vysoko, říkali, že to nemohou zvládnout. Žabky začaly zaostávat - s výjimkou jedné, která svižně postupovala výš a výš. Diváci křičeli: Je to riskantní, nebezpečné, stejně se to nepodaří! Jedna po druhé se vracely žabky dolů. Jen jediná pokračovala

a vůbec se nechtěla vzdát. Dostala se na vrchol a dokázala to, co ostatní pokládali za nemožné. Přišel za ní novinář a ptal se, kde vzala tolik síly pro takový výkon. A tehdy se zjistilo, že žabka - je hluchá. A tak se znovu potvrdilo, že není dobré poslouchat pesimisty a škarohlídy. Berou nám naše sny a tužby. Slovo má velkou sílu, má vliv na naše jednání.

Žába sedí na okraji studánky. Princ jedoucímu kolem říká: Polib mě! - A co dostanu? - Ekzém!

V lese skáče žába v punčoše. Co je? - Co je, přepadení, ne?

Co to je? Ropucha a třicet žabek? Tchně větší záclony. *Si*

Organizace a spolky

Barvy a vůně podzimu na pátém Kaštánkohraní

V sobotu 12. října se na farmu manželů Křenkových ve Stránském sjeli návštěvníci na v pořadí páté Kaštán-

kohraní. Ve zdejší Nedělní škole řemesel opět oslavili krásu podzimu na horečkách a připomněli si, čím se hlavně

děti ve vesnici odedávna v tomto ročním období bavily.

Program Kaštánkohraní byl věnován především dětským návštěvníkům. Notná zásoba kaštanů jim posloužila při nejrůznějších hrách a soutěžích. Děti si zahrály kaštanový pétanque, procvičily přesnou mušku i obratnost a u roztopené pece si nakonec vyrobily z pestrobarevných přírodnin nejrůznější dekorace. Vůni podzimu a chuť brambor pečených ve žhavém popelu si užily u podvečerního ohně. Největší atrakcí byli jako obvykle zvířecí obyvatelé farmy - stádo ovčí valašek, koně a kráva v ohradě i elegantní briardí slečna Iša, titulní hrdinka knižní prvoti-

ny, kterou zakladatelka Nedělní školy Vladimíra Křenková o svém životě v těsném spojení s farmou a zvířaty na ní sepsala a vydala loni.

Občanské sdružení Stránské připravuje v Nedělní škole řemesel po celý rok aktivity zaměřené na pěstování prastarých rukodělných prací a připomínání téměř zapomenutých tradic. Škola tak ožívá hlavně o Velikonocích, při jarním kítu mládat, letní senoseči nebo o Vánocích. Navštívit Nedělní školu a vyzkoušet si zpracování ovčí vlny, drátkování nebo třeba pečení chleba v peci však mohou zájemci v podstatě po celý rok. ZN

Foto: V. Křenková

Šestý Koncert pro Kouzelnou buřinku doprovodilo Trio Holoubek

Jako poděkování za podporu všem trvalým příznivcům a sponzorům uspořádala rýmařovská organizace Společnosti pro podporu lidí s mentálním postižením (SPMP Rýmařov) další ročník Koncertu pro Kouzelnou buřinku. Ve čtvrtek 17. října pozvali členové sdružení do velkého sálu Střediska volného času Rýmařov také rodiny a blízké handicapovaných klientů centra Kouzelná buřinka a poprvé i kolegy z polské organizace Integracia v Ozimku.

Sdružení SPMP Rýmařov funguje ve městě přes šest let. Za tu dobu se mu podařilo založit centrum pro mentálně handicapované Kouzelná buřinka s rozmanitým programem terapií, sportovních a kulturních aktivit, jejichž smyslem je pomáhat postiženým zapojit se do většinové společnosti. Sdružení navázalo úzkou spoluprací s rýmařovským střediskem Diakonie ČCE, jež pro handicapované vytvořilo sociálně terapeutickou dílnu Buřinka s cílem připravovat uživatele ke vstupu na pracovní trh; volnočasové aktivity nadále zajišťuje SPMP s pomocí Střediska volného času.

I letos sdružení pro své klienty připravilo řadu sportovních akcí, zájezdů a kurzů. V projektu Žijeme zdravě s Kouzelnou buřinkou mohli členové navštěvovat fitcentrum, plavecký bazén nebo kuželnu, s logopedkou procvičovat vyjadřovací schopnosti, v keramické dílně jemnou motoriku. Společně s rodiči navštívili Prahu a velký koncert TV Nova Chceme žít s vámi, zúčastnili se krajského bowlingového turnaje v Bruntále a dvou lehkooatletických závodů, v Rýmařově sdružení uspořádalo krajský turnaj v pétanque. Podobné události klienty centra letos ještě čekají, mezi nimi třeba mega-koncert v Ostravě.

O všech aktivitách Kouzelné buřinky i o činnosti sociálně

terapeutické dílny Buřinka se mohli návštěvníci Koncertu pro Kouzelnou buřinku podrobně dozvědět během prezentací, prokládaných vystoupeními klientů a jejich přátel z bruntálské Polárky a šternberského Vincentina. Ve finále zahrálo publiku Trio Holoubek. Kytarista a zpěvák Jiří Holoubek v doprovodu kontrabasisty Petra Šolce a klavíristy Tomáše Stehlíka připravil repertoár z folkových, bluesových i populárních skladeb, které nenechaly posluchače dlouho sedět.

„Za členky výboru SPMP ČR chci poděkovat všem, kteří se o úspěch této akce zasloužili, zejména ředitelce Marcelce Staňkové, Nele Habanové a zaměstnankyním Diakonie ČCE, ředitelce SVČ Marcelce Pavlové, Janu Přikrylovi a zaměstnancům SVČ, vedoucí odboru kultury Leoně Pleské, vedoucí školní jídelny ZŠ na ulici 1. máje Janě Egidové, Rýmařovskému horizontu, otci Piotru Oskwarkovi, Jaroslavě Slavičinské za tlumočení a Vladimíru Stanzelovi za brilantní průvodní slovo koncertem,“ vzkázala po koncertě bývalá předsedkyně sdružení Anežka Přikrylová, kterou v čele SPMP Rýmařov v září vystřídala Lucie Camfrlová.

Koncert navštívili také pracovníci a klienti centra pro mentálně handicapované Integracia

z Ozimku. Jejich třídní pobyt v Rýmařově umožnil městský česko-polský projekt Kulturní stezkou pohraničí, který po celý rok realizuje společenské pořady, během nichž se setkávají Češi a Poláci všech věkových skupin a zájmů. Polská výprava si prohlédla sociálně terapeutickou dílnu Buřinka a Středisko volného času Rýmařov, navštívila Aquacentrum Slunce, kapli V Lipkách a při páteční diskotéce také kavárnu Buřinka na Sokolovské ulici, v níž obsluhují handicapovaní klienti terapeutické dílny Diakonie ČCE.

Činnost centra Kouzelná buřinka v letošním roce podpořili: město Rýmařov, SVČ Rýmařov, ZUŠ Rýmařov, Gymnázium a Střední odborná škola Rýmařov, Krajský výbor SPMP Ostrava, TJ Jiskra Rýmařov, Aquacentrum Slunce, Lenka Schwarzová, Barum Continental, s. r. o., Ing. Bjalek Zlín, Teplá Rýmařov, s. r. o., Klempířství Pipa, Tvrdkovská zemědělská společnost, Infini, a. s., Lamont, s. r. o., RDmont, s. r. o., Lasto - Jaromír Lachnit, RD Rýmařov a ZO OS Stavba RD Rýmařov, KS-I Filtertechnik, s. r. o., Rýmařovská Pekárna, s. r. o., František Filip, René Škarupa, Eurointermetall, s. r. o. Podporu přislíbili: Stas, s. r. o., Jan Hořák, Antonín Kolárik a Lékárna Avion. ZN

V Albrechticích slavili Den stromů

Po nedávném Mezinárodním dni zvířat se na Usedlosti Jasanka v Albrechticích v Rýmařova slavil Den stromů. V neděli 20. října připravily Tereza Běliková a Kateřina Frybílková odpoldní program pro děti na motivy pohádky O jablonové panně.

Den stromů se v České republice slaví od roku 1906, jeho tradice ve světě ale sahá až do poloviny 19. století. Smyslem svátku je připomínat důležitost stromů a lesů pro život na Zemi i pro člověka samotného. Datum svátku si jednotlivé státy určují podle klimatických podmínek, v Česku připadá na 20. říjen, kdy stromy hýří podzimními barvami. Při této příležitosti se konají nejrůznější akce, prohlídky arboret, přednášky. Na albrechtické Usedlosti Jasanka, je-

žij obyvatelé se zaměřují na ekologickou výchovu, uspořádali pro děti soutěže a hry podle pohádkového příběhu O jablonové panně. Sedm stromů, sedm úkolů, při jejichž plnění se děti dozvěděly o stromech také několik zajímavostí. Zahrály si na včely, rozdělaly oheň z březových větví, vařily lipový čaj nebo navlékaly korále z jeřabin. Do boje o záchranu jablonové panny se nakonec vydaly na koních.

„Připomínat si Den stromů má pro nás smysl, protože chceme přispět k vytváření hlubších vztahů lidí k přírodě a stromy jsou její důležitou součástí. Poskytují nám nejen kyslík, dřevo a plody, ale i stín, vláhu a klid a díky své krásě i inspiraci k tvůrčím činnostem,“ vysvětluje Tereza Běliková z Usedlosti Jasanka.

Kromě ekologické výchovy se věnuje také divadelnímu umění. Se správcem břidličenské farnosti Piotrem Oskwarkem a dalšími amatérskými herci nastudovali scénické čtení a inscenaci

pro zmíněný Mezinárodní den zvířat. Její domovský pražský soubor Společnost dr. Krásky se v Albrechticích představí na poslední letošní akci pro veřejnost v sobotu 2. listopadu hrou *Svatá inscenace* o životě sv. Františka z Assisi. ZN

Dětský domov Janovice u Rýmařova, příspěvková organizace

Vyhlášení výběrového řízení na pozici: sociální pracovník

Vlastnosti pracovního místa:

Směnnost: jednosměnný provoz

Pracovní úvazek: 1,0

Požadované vzdělání: vysokoškolské - se zaměřením na sociální práci

Nástup: leden 2014

Náplň práce: sociální práce dle zákona 359/1999 Sb. v platném znění, vedení správního řízení, práce s rodinou

Mzdové podmínky: dle platných předpisů

Zájemci doručí svou žádost se strukturovaným životopisem **do 11. listopadu 2013** na adresu Dětského domova Janovice u Rýmařova, příspěvkové organizace, Rýmařovská 34/1, 793 42 Rýmařov, část Janovice, v obálce označené nápisem **Výběrové řízení.** Mgr. Alena Horká, ředitelka DD Janovice

Šála děda Praděda

Čepice 2M a Tréninkové centrum Praděd Malá Morávka ve spolupráci s obcí Malá Morávka a hotelem Praděd - vysílač

nabízí partnerství při projektu

Cíl projektu: propagace mikroregionu Praděd se zapojením obyvatel a podnikatelských subjektů v regionu upletení šály v délce 1492 metrů, kterou bude omotána vrcholová část Pradědu

V čem spočívá partnerství?

- finanční příspěvek na nákup materiálu (vlny), příp. dodání materiálu

Nabízíme:

- průběžnou propagaci formou pravidelných informací o projektu v regionálních médiích,
- trvalou propagaci na stránkách projektu www.sala-deda-pradede.webnode.cz nebo na portálu www.praded-info.cz

Trvání projektu: 21. 12. 2013 - 30. 8. 2014, kdy proběhne slavnostní vynesení šály a její rozvinutí na vrcholu Pradědu. Následovat bude lidová veselice. Součástí projektu je kromě propagace také zápis do Knihy rekordů agentury Dobrý den v Pelhřimově.

V případě zájmu o účast v projektu kontaktujte M. Brachtlovou na tel.: 775 283 451 nebo na e-mailové adrese: saladedapradeda@seznam.cz.

Petr Pecha, manažer MAS Rýmařovsko, o. p. s.

Pocta sv. Františkovi v albrechtickém kostele

V sobotu 2. listopadu v 18 hodin se v kostele v Albrechticích u Rýmařova bude konat další tradiční kulturní akce. Vystoupí zde pražský divadelní soubor Společnost Dr. Krásky a představí svoji *Svatou inscenaci* s podtitulem *Obrazy ze života svatého Františka z Assisi*. Pod vedením režiséra Petra Lanty navcivili herci drama, které diváky vrací na začátek 13. století a vysvětluje přerod obyčejného chlapce z rodiny bohatého obchodníka v uznávaného světce. „František jako každý mladík přirozeně hledá nejkrásnější životní ideály: svobodu a lásku. Jejich realizaci nachází díky vztahu k dívce Kláře. Společně oslovují nejen své nejbližší, ale zapálí svými ideály celý svět - smrtelně nemocné, bohaté, chudé, otrocky systému, lidi jiného vyznání. I pro mě osobně stál František na začátku mé cesty následování Krista - dokonale milujícího a svobodného.

Ukázal, že je možné žít Kristovy ideály v tomto světě. Chudoba a poslušnost, které jsou Františkovi přisuzovány, jsou nezbytnou podmínkou k prožívání těchto nejvyšších ideálů,“ říká Petr Oskwark, správce břidličenské farnosti. Určitě bude zajímavé sledovat, jak si s tímto obtížným tématem poradil Petr Lanta, režisér, divadelní vědec a současně sociální a pastorační pracovník. V jeho inscenacích nejde pouze o formální zábavu, ale o hledání hlubších souvislostí a poselství. Zpracovává aktuální témata, která nás „pálí“, z klasiků, jako je Shakespeare, Molière, Jules Verne, Albert Camus, Karel Čapek aj. Získal mnoho ocenění (nejen) na domácích přehlídkách a festivalech, kde často budil svou poetikou velký rozruch a vyvolával silné emoce. Významná je cena festivalu Next Wave „Projekt roku 2007“ za inscenaci hry

Karola Wojtyly (papeže Jana Pavla II.) *Před zlatnickým krámem* v Divadle v Dlouhé v Praze. Kryštof Nohýnek, který se představí v roli Františka, pochází z herecké rodiny, stál u základů Divadla na Fidlovačce a Strašnického divadla, hostuje také v Národním divadle. Kláru hraje Sophie Lamoš, talentovaná studentka posledního ročníku hudební konzervatoře, která vystupuje též v několika pozoruhodných hudebních projektech.

V našem chudém podhorském kraji víme, jaké je to žít skromně. I proto stojí za to si připomenout 800 let starou legendu a představení v Albrechticích navštívit. Kromě něj zde bude k vidění výstava obrazů svatých výtvarnice Kláry Schück Lantové. Svatý František z Assisi, jeho ideály a hodnoty přece nemusí zůstat pouze legendou. Lukáš Krumpolec

Z okolních obcí a měst

V kostele Nejsvětější Trojice uctili patrona myslivců

V sobotu 12. října byla svatohubertskou mší zahájena tradice uctívání patrona myslivosti v kostele Nejsvětější Trojice v Malé Morávce. Mši sloužil správce farnosti Mgr. Marek Žukowski. Počátek nové tradice v letošním roce zároveň provází oslavy 90. výročí založení Českomoravské myslivecké jednoty.

Historické prameny ani místní pamětníci nedokáží potvrdit, zda jde o znovuoživení tradice svatohubertských mší nebo historicky vůbec první počín, který se zrodil v hlavách zdejších myslivců ve spolupráci s farností v Malé

Morávce. Dokladem toho, že v historii byly svatohubertské mše v okolí pořádány, je dřevěná kaple zasvěcená sv. Hubertovi, která stojí v nedaleké Karlově Studánce už od roku 1758 a v jejímž interiéru se nacházejí olejomalby s loveckými výjevy.

Při sobotní mši připomněl farář Marek Žukowski význam tohoto světece pro mysliveckou veřejnost, požehnal honitbám a všem, kdo se o ně starají. Bezprostředně po mši byly do mysliveckého stavu slavnostně pasovány Zdeňka Marková a Vanda Jakubcová, po-

té co prošly prvotním školením a složily zkoušky ze sedmi oborů myslivosti. Po přečtení mysliveckého desatera nejvyšším lovčím, v myslivecké mluvě *učebním pánem*, Jaroslavem Maderem z Okresního mysliveckého svazu v Bruntále, složily dámy slib a na závěr byly pasovány předsedou Mysliveckého sdružení a místostarostou Malé Morávky Stanislavem Hýbnerem. O to, aby byla tradice svatohubertských mší v Malé Morávce úspěšně založena, se zasloužilo devět partnerů: obec Malá Morávka, Lesy České republiky, firmy Gatro, s. r. o., Ferrum Form, s. r. o., Atro, Ski areál Myšák, Jan Vinohradník - zemědělská činnost, Petr Kuba z Brna a Radek Tvrdec z Rýmařova.

Po mši a slavnostním ceremoniálu pasování byla v parku pod kostelem pro veřejnost připravena ukázka vábení jelenů a zazněly fanfáry k počtě ulovené zvěře v podání mysliveckých trubačů *Rabštejn*, kteří doprovázeli i svatohubertskou mši v kostele Nejsvětější Trojice. Přítomní měli možnost zhlédnout malou výsta-

vu Vladimíra Gahury - nájemce honitby a fotografa, který své snímky zvěře a ptáků vytvořil v různých evropských lokalitách. Expozice byla umístěna ve společenském domě firmy Ferrum Form, s. r. o.

Kult sv. Huberta je stále živý nejen ve vysokém umění, ale též v umění lidovém, výtvarném i slovesném. Kromě vážných, morálně naučných verzí svatohubertské legendy se např. v Alsasku-Lotrinsku dodnes zpívá v mysliveckých kruzích rozverná písnička: *Hubert, běhaje za děvčaty a po lesích, byl bezbožník, ale jednoho dne složil jelenovi přísahu a zanechal vášně; jeho příkladem zůstaňte, přátelé, věrní; běhejte za jelenem a ne za sukni*. Svatohubertská legenda vykonala pro řádné provozování myslivosti víc než příkazy či zákazy vrchnosti. Zvěř nejen lovit, ale především o ni pečovat, přispívat k takovému stavu, ve kterém si člověk a příroda nebudou ubližovat, ale pomáhat, pochopit velikost přírody a prožít svůj život ušlechtilé - to jsou odkazy svatohubertské legendy. JiKo

Znáte Staré Sovinecko?

O čem vlastně Staré Sovinecko bádá, co chce najít? Lidé tu přece nemají o nic zájem, na co nové spolky? Máme hasiče, ale nebyť stálých pobídek z obce, tak už by nebyli, stejné je to s kopanou. Abychom udrželi kompletní jednátku musíme lanářit dokonce v Bruntále. Vy, kdo nebydlíte přímo v Rýmařově nebo alespoň v Břidličné, to jistě znáte, že?

Pak přijde skupinka lidí s něčím tak starodávným, jako je vztah k domovu, k obci, kde přebývá

(a která pro mne nemá ani tu práci), a vrcholem pak je jakési vlastenectví. To už je hodně „mimo mísu“. Na to mají čas tak dva nebo tři idealističtí „prduši“ v obci a povšimněte si, že mezi nimi není ani jeden učitel...

Ano, právě takové nebo velmi podobné byly zprvu ohlasy na zprávy o založení občanského sdružení Staré Sovinecko. Shrnuto a podtrženo lze říci, že jde o nějaký naschvál té „spouště“ doposavad více či méně živořících (vý-

jimky prominou) zájmových uskupení v dějinách Rýmařovska. Je vždy příjemným překvapením, když se namísto střízlivě odhadovaného výsledku dostaví úspěch. A to se v tomto případě přihodilo. Lidé přišli a měli zájem, lidé se dotazovali a členové sdružení jim odpovídali. Sdružení má v programovém prohlášení věty jako „Aby jednotlivé národy mohly růst, musí být věrné svým kořenům“ nebo „Nemáme si co říct, nikdo z nás už za nic nebojuje, ani pro sebe, ani pro druhé, nebo dokonce snad pro společnost, v níž žije“. Stručné, ale výstižné až tvrdé uvedení konstatuje: „Nikdo se už nechce ohlížet do minulosti, nikdo neví a ani nechce vědět, jak to doopravdy bylo.“

Naštěstí se autor předchozích vět mýlil, když řekl, že už nikdo nechce slyšet o kořenech. Katolický kněz v Břidličné Piotr Oskwarek má zřejmě dar od Boha říci několika větami mnohé...

Tak se čekalo na neúspěch prvňáckých akcí. Začalo to návštěvou německé rodiny Kolbových v Lomnici. Na sdružení se obrátila se žá-

dstí o některé informace o životě své nejstarší generace, žijící do roku 1946 v Lomnici. Přijeli, byli přijati, viděli, oč měli zájem, a též slíbili eventuální pomoc poskytnutím své rodinné kroniky.

Prubířským kamenem ovšem byly až následující besedy členů Starého Sovinecka s občany. První se konala v sále obce Ryžoviště a jejím tématem bylo (jak jinak) besedování o panství Sovinec v různých obdobích našich dějin. Několik desítek lidí z Ryžoviště i okolních obcí si vleschlo fundovanou, ale poněkud odborně zaměřenou přednášku dr. Házy z Brna. To po přestávce pár návštěvníků, hlavně těch z Lomnice, odradilo od dalšího sledování výkladu s mnoha odbornými výrazy.

Příští beseda se konala v Lomnici. Organizátoři v čele s lomnickým J. Jelínkem a ryžovišťským F. Rechterem měli mírné mrazení v zádech: přijdou lidé, nebo je „vědeckost“ v Ryžovišti odradila? Dopadlo to dobře a velkou zásluhu na tom měl dr. Niesner z muzea v Bruntále. Každý mu ro-

Beseda občanského sdružení Staré Sovinecko v Lomnici

zuměl, každý se mohl zeptat a všichni dostali kvalifikovanou odpověď. Škoda že ty hodiny tak rychle utíkaly...

Velmi podobná beseda následovala opět v Ryžovišti, tentokrát již doprovázena bohatým obrazovým materiálem i dalšími dobovými předměty ze sbírek Ing. F. Rechterika. K osobě přednášejícího dr. Niesnera nebylo žádných připomínek a nechyběly hlasy, že „by tady mohl přednášet každý týden a návštěva by byla pořád slušná“. Nejen přednášky nás spojují s historií, a tak se zdářily i další akce, jako pochod po stopách našich předků s cílem na Sovinci i výšlap opačným směrem - na Uhlířský vrch u Bruntálu. Obě akce byly

zabezpečeny i po „zásobovací“ stránce a obě se zasvěceným výkladem průvodců. Trochu jiného rázu byla účast na pietním aktu 7. května v den výročí osvobození Lomnice i celého kraje spojená s pokládáním kytic u pomníku na zajateckém hřbitově v Lomnici.

Po prázdninovém oddechu následovala poslední větší událost pro veřejnost, prezentace kronik bývalých německých obyvatel do roku 1946 z Ryžoviště, Lomnice, Tylova a Kněžpole. Navzdory souběžně probíhajícímu Dnu obce Lomnice, přesněji Lomnickým olympijským hrám, přišly do sálu asi tři desítky místních i přespolečných zhlédnout obrazové i trojrozměrné exponáty sběratelů se za-

svěceným výkladem a odpověďmi i na ty nejzákladnější otázky.

Celou akci řídil Ing. J. Jelínek s pomocí J. Šebesty. Výkladu k problematice dějin Ryžoviště se ujal Martin Rechterik, na obdobné téma se za Kněžpole představila paní Dobešová. Ing. Jelínek osvětlil otázku, jak je podáváno dění za války bývalými německými obyvateli z hledisek, která jsou pro nás dnes málo přijatelná. Zvítězil názor, že je na čtenáři, aby si ujasnil, kde je historická pravda. K tomu je nasměrován stručnými úvody k jednotlivým kronikám.

Nakonec došlo i na vyprávění o zdrojích německých pověstí z obcí v porovnání se skutečností

nebo zápisy ve virtuálních (a tedy každému dostupných) německých matrikách. Byla naznačena možnost přístupu i k jiným pramenům, osvětlujícím např. události v prvních měsících po květnu 1945, dosud zahalené mýty o utajovaných zločinech apod. Důležitou roli v tom mohou hrát přímí pamětníci, kterých samozřejmě stále ubývá a na které též působí velký časový odstup od tehdejšího dění. Nejen to, ale i mnoho dalších otázek se vždy vyrojí na besedách Starého Sovince, velmi užitečného a skoro nezastupitelného občanského sdružení, o kterém v našem regionu, žel, existuje zatím namnoze jen matně povědomí.

Foto a text: Jaroslav Chytil

Putování s Maxem

Základní škola a Mateřská škola Stará Ves v loňském roce podala žádost o grant z rozvojového programu ministerstva školství věnovaného primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže. Naše škola uspěla a získala grant na projekt Putování s Maxem, jehož hlavním cílem bylo vytvářet příjemný a harmonický kolektiv dětí. Požadavek zdravých a přátelských vztahů ve škole vyvstal ze skutečnosti, že vzděláváme žáky z rozdílných sociálních podmínek, klienty dětského domova i děti s handicapem. Dalším důvodem bylo i překonání jisté odloučenosti a izolovanosti našich dětí z venkovské malotřídky a vytvoření možností pro komunikaci a setkávání s vrstevníky z jiných škol.

Pro komunikaci s dětmi, rodiči a veřejností jsme použili plyšového maskota Maxmiliána Voříška a jeho psí kamarádku Rozárku Bleškovou, které jsme slavnostně zapsali do první třídy. Oba pejsci měli za sebou pohnutý životní osud a jejich prostřednictvím děti řešily témata: Já a moje místo, Rodina, Naše škola, Kamarádi, Jak mohu pomáhat, Rozdílnosti mezi lidmi, Kolektiv atd. Všechny zážitky a společné akce jsme zapisovali do Maxovy kroniky, která putovala po třídách i rodinách.

Projekt se setkal s nebývalým zájmem, a proto jsme požádali ministerstvo o jeho prolongaci na příští kalendářní rok. Navíc jsme byli oceněni v rámci Moravskoslezského kraje za nevšední pří-

stup k řešení problémů primární prevence a 7. října na Krajské konferenci preventivistů v Malenovicích převzala ředitelka školy

Eva Staňková diplom a dárky z rukou náměstkyně hejtmana Mgr. Věry Palkové.

Eva Staňková, ZŠ a MŠ Stará Ves

Devátáci a jejich EVVO programky

Název *Devátáci a jejich EVVO programky* nese projekt zábavně poznávacích programů pro mladší děti. Žáci 9. tříd ZŠ Břidličná si za cíl těchto setkání vytýčili seznamovat své mladší kamarády pomocí her, soutěží a povídaní s problematikou envi-

ronmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO), jak ji vidí oni. První setkání se uskutečnilo v rámci Mezinárodních dnů hospodářských a obecně všech zvířat s dětmi v MŠ Ryžoviště a MŠ Břidličná.

Anna Bittnerová, Anna Fábryová a Tereza Doleželová si připravily hodinový zábavný program, v němž hrajou formou seznamovaly své malé kamarády s tím, že kromě lidí mají právo žít na Zemi i nejrůznější zvířátka a že je navíc k vlastnému životu moc potřebujeme. A tak si s dětmi nejen povídaly, hrály, skládaly, soutěžily, ale i zazpívaly písničky a zrecitovaly básničky, v nichž figurovala nejrůznější zvířátka. O tom, že se společné dopoledne vydařilo, svědčí

nejen pochvalná slova učitelů a jmenovaných školních, ale především spokojenost dětí.

Vzhledem ke kladnému ohlasu všech zúčastněných se devátáci rozhodli, že budou v tomto projektu pokračovat během celého školního roku, a to nejen pro děti z mateřských škol, ale i pro své mladší spolužáky.

Pro úplnost je třeba dodat, že za příjemně strávenou hodinkou s mrňaty se skrývá nejedna hodina příprav celého programu, shánění i výroby pomůcek, „oprašování“ textů písniček i počáteční nervozita. Prostě vše, co k takovému projektu patří. Proto si děvčata jistě právem zaslouží pochvalu a podporu ze strany všech pedagogů!

Květa Děrdová, ZŠ Břidličná

Jednou jsi nahoře a jednou dole

O posledním srpnovém víkendu se uskutečnil další výjezd stáje SK Pentel Břidličná, tentokrát do Koles u Kladruhu nad Labem. Zdejší závody se zapsaly do dějin vytrvalostního sportu u nás, neboť se na startu sešlo neuvěřitelných 150 dvojic včetně našich tří železek v ohni.

Na start nejnižší soutěže hobby na 20 km se postavila v konkurenci 48 soupeřů Markéta Divišová s Sheryz La Fay a Josef Klech s Blitz Windem. Bohužel Josefa a Blitz Winda potkal pád a jezdec utrpěl otřes mozku. Markéta a Sheryz ale nezklamali, dodrželi domluvenou taktiku a doběhli si pro zasloužené 1. místo.

V soutěži na 80 km jsme měli rovněž adepta na skvělé umístění, letos velice úspěšnou kobytku Annie Jump s její stálou jezdkyňkou Kateřinou Kocourkovou.

Annie Jump prokázala skvělou formu a připravenost. Doběhla si pro 1. místo v čase 04:54:14 v průměrné rychlosti 16,314 km/h.

Další soutěž pro nás znamenala velkou premiéru. Poprvé jsme se zúčastnili mezinárodních závodů v Polsku. Tentokrát stáj z Břidličné zastupoval pouze jeden kůň - Annie Jump. Se svou jezdkyňkou startovaly v juniorské mezinárodní soutěži CEIJY* 80 km. Annie Jump vyrazila do mrazivého rána plná elánu a chuti běžet v úžasné kondici. Bohužel na pátém kilometru se kobyłka lekla, uskočila a jezdkyňka saltem skončila v poli. Naštěstí se nic nestalo a dvojice pokračovala dál. Druhá kolize však nastala po vjezdu na asfaltovou cestu, když Annie Jump podklouzly nohy a dvojice se poroučela k zemi. Kobyłka si odřela bok, ale kromě šoku a potlučení obou se patrně nic vážného nestalo. Nicméně Annie Jump oba pády silně znejistily. Do cíle první etapy dorazila na 1. místě, tady ale její cesta bohužel skončila. Kobyłka začala kulhat na nohu, na kterou upadla, a proto byly závodnice ze soutěže vyloučeny. Nyní se Annie Jump zotavuje. Brzy se začne připravovat na poslední start sezóny v Borotíně u Tábora, kde si letos doběhla pro 4. místo na MČR juniorů a mladých jezdců.

Kateřina Kocourková

Foto: Aneta Hnyková

Mistrovství ČR v agility plemene Kavalír King Charles Španěl ve Skalách

V neděli 13. října proběhlo v jezdecké hale ve Skalách Mistrovství ČR v agility plemene Kavalír King Charles Španěl. Agility, to je vlastně parkurové překonávání překážek. Pes musí podle pokynů svého vodiče překonat parkur v co nejrychlejším čase a pokud možno bezchybně. Závody ve Skalách byly otevřeny i pro ostatní plemena psů. Soutěž se skládá vždy ze dvou částí - agility a tzv. jumping. Součet výsledků z obou částí potom určí celkového vítěze. V konkurenci 34 dvojic, z toho však jen 15 kavalírů, se dařilo v několika kategoriích různým dvojicím. Mistrovský titul získala zcela zaslouženě Dominika Machová z Prahy se svým kavalírem - fenkou Aimee.

Text a foto: Jaroslav Kincl

Pozoruhodnosti Rýmařovska 2013

V každém z následujících patnácti vydání Rýmařovského horizontu (8-22/2013) uveřejníme fotografii pozoruhodnosti nebo jejího detailu spolu se soutěžním kuponem. Úkolem soutěžících je určit místo, objekt, ulici apod., na nichž se fotografovaná pozoruhodnost či detail nachází. Čtenáři, kteří určit správně nejvíce pozoruhodností, budou zařazeni do slosování o hodnotné ceny.

Okopírované nebo vystřížené soutěžní kupóny zašlete na adresu redakce: Rýmařovský horizont, Okružní 10, 795 01 Rýmařov nebo je můžete vhodit do redakční schránky.

Poslední soutěžní kupon č. 15 s fotografií vyjde v RH č. 22/2013 v pátek 6. prosince. Kupóny můžete zaslat jednotlivě nebo všechny najednou do uzávěrky 12. prosince. Jména výherců budou uveřejněna v posledním řádném vydání Rýmařovského horizontu (24/2013), které vyjde 20. prosince 2013. Hodně štěstí v soutěži přeje redakce RH!

Soutěž připravili JiKo a Ing. M. Marek

SOUTĚŽNÍ KUPON č. 12

Jméno a příjmení

Adresa

Tel. kontakt

Místo, kde se objekt nachází

.....

Užitečná informace

Pozor na faktury zasílané společností Český telefonní seznam

V poslední době se opět množí stížnosti na praktiky firmy Český telefonní seznam, s. r. o., z Třebíče, která podnikatelům rozesílá nabídky na uveřejnění inzerce ve svém katalogu. Nabídka této firmy však nápadně připomíná faktury společnosti Mediatek za inzerci ve Zlatých stránkách. Řada firem v omylu fakturu uhradí, čímž dle společnosti Český telefonní seznam vstoupí do smluvního vztahu. Inzerce u Českého telefonního seznamu pak vyjde na cca 12 tisíc korun ročně.

Případné neplatnosti smlouvy je možné se domáhat právě z toho důvodu, že byla uzavřena v omylu. Pokud jste smlouvu uzavřeli v omylu, doporučujeme se neplatnosti aktivně domáhat, ideálně doporučeným dopisem s dojednou adresovaným společností Český telefonní seznam. V tomto případě je možné uvažovat také o absolutní neplatnosti smlouvy z důvodu porušení zákazu nekalé soutěže dle obchodního zákoníku. Taková smlouva je od počátku neplatná.

Právníčka sdružení Ing. Mgr. Renata Horáková k tomu říká: „Nekalou soutěží rozumí obchodní zákoník jednání v hospodářské soutěži nebo v hospodářském styku, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je

způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům, spotřebitelům nebo dalším zákazníkům.“

Ochranu podnikatelů proti tzv. podvodným katalogovým firmám nalezneme v § 46 odst. 5 obchodního zákoníku: „Inzerce v rámci podnikatelské činnosti a pro účely hospodářského styku, která nabízí registraci v katalozích, jako jsou zejména telefonní a jiné seznamy, prostřednictvím platebního formuláře, složky, faktury, nabídky opravy nebo jiným podobným způsobem, musí obsahovat jednoznačně a zřetelně vyjádřenou informaci, že tato inzerce je výlučně nabídkou na uzavření smlouvy. To platí přiměřeně i pro přímou nabídku takové registrace.“

Obchodní zákoník tedy výslovně nezakazuje učinit nabídku v rámci vztahu podnikatel - podnikatel formou faktury nebo jiného platebního formuláře. Důležité však je, že taková nabídka musí obsahovat jednoznačně a zřetelně vyjádřenou informaci, že tato inzerce je výlučně nabídkou na uza-

vření smlouvy. Je tedy velice důležité pozorně sledovat, jaké doklady jsou ve firmě propláceny. Podnikatelé by měli klást důraz na nastavení kontrolních a schvalovacích procesů v rámci organizace firmy.

Pokud se podíváme na dokument společnosti Český telefonní seznam, v levém dolním rohu najdeme malinkým písmem tuto informaci: „Důležité upozornění. V souladu se zák. 513/1991 Sb. tímto informujeme adresáta, že tato listina je nabídkou k uzavření smlouvy dle všeobecných smluvních podmínek na rubu této listiny. Akceptace této nabídky je vůči společnosti projevena úkonem platby. Nehradíte, prosím, pokud o nabízené služby nemáte zájem, děkujeme. Přečtěte si smluvní podmínky. Tato listina není daňovým dokladem.“

Tento text je podle našeho názoru záměrně obklopen různými logy a dlouhým čárovým kódem tak, aby lehce došlo k jeho přehlédnutí. Podobná informace je obsažena také ve všeobecných obchodních podmínkách na druhé straně smlouvy, a to až v poslední větě. I když údaj takto uveřejněný je sám o sobě pravdivý, může být označen za klamavý, **jestliže vzhledem k okolnos-**

tem a souvislostem, za nichž byl učiněn, může uvést v omyl. Ve prospěch tvrzení, že jednání firmy Český telefonní seznam naplňuje znaky nekalé soutěže, pak hovoří počty firem, které se jím cítí být poškozeni.

Přes výše uvedené si však nedovolujeme nikterak předjímat případné rozhodnutí soudu, resp. rozhodce či rozhodců (součástí dokumentu je i rozhodčí doložka). Jedinou účinnou obranou proti jednání podobných firem je být pozorný a nepodepisovat ani neplatit nic, s čím jsme se důkladně neobeznámili.

Marcela Reichelová,
Sdružení obrany spotřebitelů

Moravy a Slezska
Sdružení obrany spotřebitelů Moravy a Slezska je nezávislé, neziskové občanské sdružení hájící zájmy spotřebitelů. Poskytuje základní informace o reklamčním řízení, o délce záruční doby, lhůtě k vyřízení reklamace nebo podmínkách odstoupení od kupní smlouvy nejen na internetovém serveru www.sos-msk.cz, emailové adrese: poradna@sos-msk.cz nebo na poradenské lince 608 722 582, ale také ve svých poradnách (Bruntál - každou druhou středu v měsíci ve 13-17 hodin, tel. 554 706 276).

dTest: Nástrahy předváděcích akcí - seriál přednášek pro seniory

Sdružení dTest připravuje na období od října do prosince 2013 seriál přednášek, které nejen seniorům nabídnou ucelené informace o nástrahách předváděcích akcí a podomního prodeje. Činí tak další krok k účinné obraně proti trikům nepoctivých obchodníků.

Na nekalé praktiky těch, kteří využívají důvěřivosti seniorů, dTest dlouhodobě upozorňuje a iniciuje potřebné kroky ke zvýšení bezpečí všech potenciálních obětí. Vedoucí právní poradny dTestu Lukáš Zelený, který bude na přednáškách vystupovat, uvádí: „dTest se stal odborným garantem kampaně proti šmejdům a mediálními partnery dokumentu Šmejdi,

jenž české veřejnosti nabídl ucelený obrázek fungování těchto často neetických obchodů.“

V souvislosti s Mezinárodním dnem seniorů, který připadá na 1. října, zahájí dTest seriál dvanácti přednášek, jež účastníkům pomohou bránit sebe, rodinné úspory i své blízké proti nekalým a agresivním praktikám užívaným na těchto akcích. Konání přednášek umožnilo spojení dTestu se Zastoupením Evropské komise v České republice, jednotlivými centry Europe Direct, Eurocentry a Českou obchodní inspekcí.

U příležitosti Mezinárodního dne seniorů byl rovněž 1. října v české i slovenské televizi

v premiéře odvysílán dokumentární film Šmejdi.

Detaily jednotlivých přednášek budou postupně zveřejňovány v pozvánkách, které budou k dispozici ke stažení na www.dtest.cz/prednasky. Přednáška pro zdejší region se bude konat 21. listopadu v Bruntále.

Lukáš Zelený, Vlasta Tichá,
sdružení dTest

dTest: Obcházení zákona při vyřizování reklamací

Co dělat, když obchodník zamítne reklamaci jako neoprávněnou, a přesto vrátí zákazníkovi reklamovanou věc opravenou s odůvodněním, že opravu zajistil v zájmu „udržení dobrých vztahů se zákazníkem“? Je možné se proti takovému postupu bránit a nepřijít například o právo na výměnu zboží nebo vrácení peněz? Naštěstí ano.

„V případě, že prodejce reklamaci zamítá, musí zamítnutí nejen písemně odůvodnit, ale reklamovaný výrobek také vrátit zákazníkovi

ve stavu, v jakém jej převzal,“ uvádí vedoucí právní poradny dTestu Lukáš Zelený a dodává: „V poslední době je častým nešvarem neseriózních obchodníků právě formální zamítnutí reklamace a zároveň vrácení opravené věci, často s odvoláním na ‘zachování dobrého vztahu se zákazníkem’. Řetězení ‘dobrovolných’ oprav zboží však umožňuje obchodníkům vyhnout se zákonné povinnosti vyřadit reklamaci výměnou zboží nebo vráce-

ním peněz. Obchodník takto obchází zákon, aby v reklamčním řízení nemusel zákazníkovi nyní nebo v budoucnu vrátit peníze či měnit zboží za nové, bezvadné. Navíc ‘dobrovolnou’ opravou také likviduje jediný důkaz, který má zákazník k dispozici, aby mohl prokázat, že zboží při uplatnění reklamace skutečně mělo vadu, kterou obchodník sice neuznal, ale přesto za ni odpovídá.“

I když to vypadá, že spotřebitel může být

rád, že je věc opravena a není rozhodné, zda šlo o záruční vadu, či nikoliv, jde o praxi, která zákazníka značně poškozuje. Vyskytne-li se na zakoupené věci vada po dobu záruky, je právem spotřebitele obrátit se na prodejce nebo jím určený servis a žádat vyřízení reklamace. Při jejím sepsání zákazník určuje způsob odstranění vady. Nejčastěji jde o nárok na opravu, v případě neodstranitelných, opakovaných nebo vícečetných závad pak na výměnu zboží, slevu z ceny nebo odstoupení od smlouvy s požadavkem vrácení peněz. Je-li nárok spotřebitele v souladu

s občanským zákoníkem a prodejce uzná vadu jako záruční, je požadavkem zákazníka vázán.

Zákazník našťastí není proti nevyžádaným opravám bezmocný. Jednání, kterým je obcházén zákon, je podle § 39 občanského zákoníku neplatné. Lukáš Zelený k tomu uvádí: „K zamítnutí reklamace, pokud bylo současně zboží opraveno, by neměl přihlížet spotřebitel ani soudy v případě vymáhání nároků z odpovědnosti prodejce za vady zboží.“ Přestože zákazník musí v takovém případě prokázat existenci vady při uplatnění

reklamace, lze dovodit, že vada skutečně existovala, pokud ji obchodník sám odstraňoval. Pomoci by mohla i Česká obchodní inspekce, pokud by prokázané obcházení reklamačního řízení posoudila jako porušení § 13 či § 19 zákona o ochraně spotřebitele a postihovala by obchodníky ve správním řízení. *Vlasta Tichá, dTest*

Zajímavosti z přírody

Podzim jako paralela ráje

Podzim je tady. Mluví se o babím létě, případně indiánském, o paletě barev, vede se paralela s podzimem našeho života, zvyšuje se počet bloudivců, kteří vycházejí vychutnat pohodu ještě teplých odpolední. Mnozí vědí, že stojí za to vyrazit i dál než jen za humna, ztrácejí se v rozsáhlejších lesích, v údolích,

Nejkrásnější krása

Rok uplynul, on a ty spolu, nejkrásnější krása opět míjí.

Tys šel - nahoru, dolů, však vždy jak savý papír, který kaňky krásy vpíjí.

Je jich tolik, stále stejně, stále jiné, že je nepohltníš.

Chceš tou krásou přetékat - sotva jedna mine, už pro druhou letíš.

Jak často nacházíš ta nejkrásnější výsluní!, čas se valí,

co na tom, že nás jak mráz listy spálí, nejkrásnější krása - až do konce setrváš u ní.

prodlí nějakou chvíli na kopci nebo skalce, meditující o tom, že člověk vlastně mnoho ke štěstí nepotřebuje, anebo se jen tak obyčejně relaxuje a myšlenky se nechají rozpustit v klidné hladině spokojené chvíle.

Máme rádi podzim, ten ustálený čas, klidnou vyrovnanost, kdy lze snít o tom nejlepším ráji, protože podzim se mu podobá. Slunce hřeje a cezeno přes zezlátlé listy vrhá líbivé obrazce na zem nebo dává zvlášť vyniknout detailu na pozadí stínu. Oko umělce, který dřímá v každém z nás, si toho nemůže nevšimnout. A tak vznikají další fotografie, další básně, tu a tam i obrazy. Je jich spousta a umělečtí kritici by většinu z nich odsoudili. Jenže o to tady vůbec nejde, jde o to, že je lepší být básníkem a snílkem než povalečem a hrubiánem, že je lepší být skromným vnímatelem krásy a pravdy než zaslepeným sobcem, který vidí jen svou moc a peníze, že je lepší uvědomit si, že ta krása má svou zranitelnost stejně jako ji máme my (což se snažíme utajit). Nejsme tak pevní a silní, jak se snažíme naoko být.

Tam, v tom ráji podzimu, obklopeni krásou, si to přiznáme, tam víme, kým skutečně

jsme. Protože tam se rodí i poznání existenciální jistoty, že listy, které kolem nás opadávají, jsou paralelou našich životů. O to víc si krásu vychutnáváme, o to víc si ceníme i pravdy, kterou z toho odvodíme.

V tomto obraze můžeme zažít okamžik prozření nebo paradoxní pocit, jak nás do všeho tlačí do země a zároveň povznáší. Protože pravda se s krásou snoubí, nejsou od sebe odtržené. Patříme nejen sami sobě, patříme taky zemi, planetě, jedině, na níž můžeme existovat. Je jen na nás, jak se k tomu všemu postavíme, ale vězte, že planeta se sice dá vykořisťovat, ale nedá se oblafnout, stejně jako neoblafneme sami sebe v konečném důsledku.

Slunce sníží svou dráhu a my jsme protentokrát ukončili svůj pobyt v ráji. Zítra bude zrovna tak hezky a my zase budeme moci vstoupit. Ale chtěl bych, abyste si uvědomili, že je lépe si ten ráj uchovat, abychom se mohli kdykoli vrátit. Protože ráj není jen tam venku, je především v nás a je na nás, zda si ho uchováme, nebo se z něj sami vyženeme. Protože bez pochopení budou krása a pravda jen prázdnými pojmy. *Miloš Zatloukal*

Jelení říje skončila

Kdo se vypravil letos na podzim do jesenických lesů na houby a měl trochu štěstí, mohl slyšet typické každoroční projevy jelení říje - troubení jelenů. Na rozdíl od většiny naší velké lovné zvěře,

třeba srnčí, u níž probíhá říje skrytě, je jelení říje pro svou hlasitost známá i široké veřejnosti.

To, že jeleni troubí, vědí snad všichni. Se znalostí, kdy a proč se tak děje, je to už horší. Jeleni ja-

ko druh žijí v polygynii (mnohoženství). To znamená, že samci v době říje (jinak žijí samotářsky nebo v „pánských“ skupinách) vyhledávají říjné laně a shání je do tlup, které brání před ostatními jeleny. A hlasitým projevem tohoto vyhledávání, shánění a bránění je právě troubení.

Jeleni netroubí bezúčelně, každé zatroubení něco znamená. Myslivci se naučili rozlišovat a mnohdy také s úspěchem napodobovat, co chce troubením jelen vyjádřit. Jinak se ozývá jelen, který teprve hledá říjné laně, a jinak troubí ten, který má už svůj harém pod kontrolou a bedlivě jej hlídá. Impozantní je také poslouchat dva jeleny soupeřící o stejnou tlupu laní a triumfální troubení vítězného jelena. I to lze rozlišit. Šarvátky mezi jeleny a souboje,

které jsou tak často k vidění v televizních pořadech, jsou ve skutečnosti poměrně řídké. Málokterý z myslivců by se mohl pochlubit tím, že viděl opravdový souboj jelenů ve volné přírodě. K vítězství stačí, ostatně jako u většiny živočichů, pouhé zastrásování soka. Do souboje se pustí pouze ti, kteří si myslí, že mají šanci na vítězství, a vzhledem k tomu, že své laně opanuje většinou nejsilnější jelen, dochází ke střetům jen zřídka.

Kromě toho, že lze rozlišit, co chce jelen svým troubením vyjádřit, lze také podle hlasu odhadnout jeho stáří. Staří jedinci troubí hlubokým hlasem a méně často než jeleni mladí. Začínají a také končí říji o několik dní dříve. Všechny tyto poznatky používají myslivci při lovu jelenů. Jedním

Foto: Ing. Vladimír Gahura

ze způsobů lovu je napodobování jeleního troubení a vábení jelena na lovce. Souvisí s ním jeden z tradovaných nesmyslů, který mají lidé vlivem televize v povědomí. Představa, že myslivec chodí po lese, napodobuje troubení jelenů a ti se k němu sbíhají ze všech stran, je naprosto zkresená. Napodobovaným troubením může myslivec snad jelena vyprovokovat, aby se stále ozýval, tím se prozradil a umožnil lovcům se přiblížit. Lze také jelena troubením přitáhnout o pár desítek

metrů blíž k lovcům nebo na chvíli změnit směr jeho pochodu, ale přivábit jej např. z protějšího kopce je naprosto nemožné.

Je velmi málo těch, kdo umí napodobit hlas jelena v říji. Kromě řádných hlasivek, objemných plic a hudebního sluchu je třeba i vlastního nástroje, jehož pomocí lze jelení troubení imitovat. Takových pomůcek a nástrojů je celá řada. Namátkou například cylinder z petrolejové lampy, tritonka neboli velká mušle mořského mlže, v nouzi novodurová trubka či do

správného tvaru seříznutá PET láhev. Z řevnic, jak se tyto nástroje souhrnně nazývají, však v četnosti použití vede do tenka vybroušený roh uherského skotu. Rohy mnohdy až metrové délky mohou nejméně napodobit hlas říjného jelena. Je však pravdou, že bez ohledu na použitý nástroj jde hlavně o rezonanci a modulaci vlastního hlasu lovce tak, aby co nejméně napodobil hlas jelena.

Jelení říje probíhá zhruba od poloviny září do první poloviny října. Její průběh značně závisí na

počasí. Chladná rána s přízemními mrazíky ke konci září jsou ideální, říje je hlasitá. Naopak v deštivém a větrném počasí, které panovalo v posledních dnech letošního září a počátkem října, jeleni zmlknou a probíhá takzvaná tichá říje. Na hlasitou říji nemají prostě to správné počasí. Na reprodukci jelení populace nemá počasí našťastí žádný vliv. A myslivci, kteří jsou smutní z tiché říje, se snad dočkají napřesrok. Pro tento rok říje skončila.

Ing. Vladimír Gahura

Prostor pro firmy a podnikatele

Bezpečnostní, informační a detektivní služba v Rýmařově

Společenský vývoj v posledních letech směřuje k neustálému snižování pocitu bezpečí každého z nás. Morální hodnoty postupně ztrácejí sílu. Lidé si často vzájemně ubližují. Od slovních útoků nebývá daleko k poškození zdraví, k loupežím, krádežím a ničení cizího majetku. Slušní lidé se tak cítí být ohroženi i v běžném životě, doma, na ulici, na veřejném prostranství či na společenské akci. Navíc mají obavy o poškození svého majetku, domu nebo chaty. Také drobní i velcí podnikatelé mají stále větší strach o majetek své firmy, který se často stává zdrojem obohacení pro nezvané návštěvnky.

Policie ČR i městská policie se snaží kriminalitu aktivně postihovat. Ale přece jen nemohou pomáhat a chránit v každém okamžiku a na všech místech. Mnoho lidí tak přemýšlí, jak si pomoci sami. Navštěvují kurzy sebeobrány, instalují bezpečnostní zámky, zabudo-

vávají mřížky do oken, připojují kamerové systémy. Ale jako by to všechno bylo málo. Vynalézavost násilníků a nenechavců je stále dokonalejší.

Je příjemné zjistit, že jsou mezi námi lidé, kterým není zvyšující se kriminalita lhostejná a sami se rozhodli pro aktivní pomoc. Přátelé z rýmařovského klubu sebeobrány dali před několika lety hlavy dohromady a vymysleli dlouhodobou strategii příprav, které vyústily ve zřízení soukromé bezpečnostní služby. V posledních letech museli projít dlouhým a náročným výcvikem. Dlouhodobě se věnovali zejména zvládnutí vysoké úrovně sebeobrány. Postupně se z nich stali kvalifikovaní sportovní instruktoři, kteří dnes vychovávají další generace dětí i dospělých pod hlavičkou SVČ Rýmařov. Účastnili se několika náročných kurzů „přežít“ v přírodě, opakovaně absolvovali výcvik protiteroristického komanda na ochranu VIP osob, zvládli výcvik osvobozování rukojmích, obrannou a mířenou střelbu, zdravotědu. Dodnes spolupracují s výcvikovým střediskem SOG Defence (dříve elitní komando působící v Afghánistánu).

Náročnou fyzickou a psychologickou průpravu doplnili o teoretické studium na Bezpečnostně právní akademii. Praktické zkušenosti získávali odbornými pracovními stážemi u velkých bezpečnostních agentur a úzkou

spoluprací s agenturou Feloma Olomouc.

V letošním roce se rýmařovští specialisté kolem Jakuba Saviše rozhodli naplnit své poslání a začít skutečně „pomáhat a chránit“. Založili vlastní bezpečnostní agenturu (BIDS - bezpečnostní, informační a detektivní službu) se sídlem v Rýmařově.

Rozsah nabízených služeb je vskutku široký a je sestaven vždy podle specifických potřeb klienta. Od zajišťování bezpečnosti na kulturně-společenských akcích, přes ostrahu bytů, rodinných domů, chat, firemních objektů, obecních zařízení, až po zásahy v případech narušení objektu. Pro obecní úřady nabízejí dohled nad pořádkem ve vyloučených lokalitách, kontrolují veřejný pořádek, provozují detektivní služby ad.

V současnosti asi nejžádanější službou je elektronické napojení objektů na pult centralizované ochrany (PCO) s nepřetržitým provozem. V okamžiku vniknutí narušitele do sledovaného objektu je místo okamžitě specifikováno, bezodkladně je vydán pokyn zásahové jednotce bezpečnostní agentury k výjezdu, současně je informován majitel objektu, a pokud to situace vyžaduje, je přivolána i Policie ČR. Tento systém ochrany majetku významně oceňují i pojišťovny, které v případě pojistné události nabízejí 100% plnění.

Zájemci o služby nabízené bezpečnostní agenturou BIDS najdou bližší informace na webových stránkách www.bids-security.com. Přejeme nové rýmařovské službě, aby se jí práce dařila k plné spokojenosti občanů našeho regionu.

Eva Holubová

Foto: BIDS

Ochutnejte, jak šmakuje Moravskoslezsko

Hotel Slunce v Rýmařově připravil na sobotní večer 26. října akci s názvem Moravskoslezský večer s degustačním menu a povídáním nejen o jídle. „Hledat tradiční jídla našeho kraje je díky historickým událostem téměř nadlidský výkon. Můžeme vycházet pouze z toho, co náš nepřítel úrodný kraj nabízí, a ze starých kuchařských sešitků starousedlíků, kteří dokázali to málo, co se zde urodilo, proměnit v kulinářské skvosty,“ popisuje Renáta Polišenská, manažerka hotelu Slunce.

Návštěvníci se mohou těšit na zvýhodněné čtyřchodové degustační menu složené z vítězných receptů z kuchařek *Jak šmakuje Moravskoslezsko*, prošípané povídáním o regionálním jídle a okořeněné vzpomínkami rýmařovských starousedlíků na to, jak se dříve vařilo, i nadšením mladé

generace, která se snaží hledat tradice a vdechovat jim život.

„V rámci této akce bychom rádi našli další zajímavé regionální recepty. Proto prosíme všechny hospodyňky, aby na akci vzaly i své poklady ukryté v sešitcích s recepty, mohou být i z pudy po babičce, nebo regionální kuchařky a podělily se s námi o recepty. Každá tato snaha bude oceněna kuchařkou *Jak šmakuje Moravskoslezsko*,“ uzavřela pozvánku na akci Renáta Polišenská.

Ochutnat, jak šmakuje Moravskoslezsko, můžete v sobotu 26. října v 17 hodin v hotelu Slunce. Místa si rezervujte na tel. 554 212 790, 777 273 776 nebo e-mailu: hotelslunce@jeseniky.com.

Renáta Polišenská, hotel Slunce

Sport

Jiskra rozdrtila TJ Sokol Vrbno pod Pradědem

V sobotu 12. října přivítala domácí Jiskra Rýmařov na svém trávníku tým TJ Sokol Vrbno pod Pradědem a další okresní derby se jí vydařilo.

Už ve druhé minutě zápasu utekl obraně náš Vaněrek, ale balon vystřelil přímo na gólmána. Ve 21. minutě rozehrával přímý kop

Vajdíků, Bureš se hlavou nemýlil a poslal Rýmařov do vedení 1:0. Ve 23. minutě rozehrával rohový kop opět Vajdíků a Vaněrek zvýšil na 2:0. Ve 31. minutě si Bureš s Vajdíkem prohodili role, když Bureš nahrával Vajdíkově a ten dalekonosnou ranou zvyšoval rýmařovské vedení na 3:0. O sedm minut později přidal ještě gól do šatny všudypřítomný Vaněrek. Jeho střelu tečoval obránce soupeře a brankář už nemohl reagovat na změnu směru. První poločas tak skončil 4:0 pro Rýmařov. Druhý poločas začal na vlas stejně. Ve druhé minutě utekl hostům Sudek, jeho střelu ještě gólmán

vyrazil, ale na dorážku Vaněrka už byl krátký. Vedení 5:0 a završený hattrick Vaněrka nám dodával klid a pohodu. V 60. minutě zahrával roh Hleba, Skrutek si sběhl na hlavičku a zvýšil na 6:0. Hosté nakonec ještě vstřelili Rýmařovu dva góly. Konečný výsledek 6:2 pro Jiskru Rýmařov. Sestava: Kubjárt - Zifčák, Kopeček Jan (71' Kopeček Pavel), Skrutek, Kováč, Sacký (45' Lesák), Bureš, Vajdíků (76' Raušer), Hleba, Sudek (56' Tomeček), Vaněrek (60' Sedlář).

Góly: Vaněrek 3x, Bureš, Vajdíků, Skrutek. Trenéři: Durna, Kudlák.

Foto a text: Tomáš Durna

Dostihová stáj z Malé Morávky na startu Velké pardubické 2013

Letošní 123. ročník Velké pardubické, nejnáročnějšího evropského 6900 metrů dlouhého dostihu, je minulostí. Tým Antonína Nováka z dostihové stáje Srubovka, s. r. o., která působí od roku 2001 v Malé Morávce, poslala do Pardubic tři své svěřence: 6letého Templáře, 7letého Ter Milla a 12letého Tomise. Do sedla Tomise usedl Ondřej Velek, stejně jako při úspěšně zvládnuté druhé kvalifikaci, ve které tato dvojice obsadila třetí místo. Tomis se na start Velké pardubické postavil od roku 2010 již potřetí a podle slov trenéra Nováka mohl pomýšlet na umístění do pátého místa. Templář a Ter Mill startovali v rámcových dostizích,

a to v Ceně Vltavy a v Ceně Labe, v jejich sedlech byla dvojice Köhl a Velek.

Letošní Velkou pardubickou vyhrála klisna Orphee des Blins trenéra G. Wroblevského. Zopakovala si tak loňské prvenství, které vybojovala stejně jako letos stylem start - cíl. Její vítězství se díky dobrým výsledkům prakticky předpokládalo, co však jistě nikdo neočekával, byl pád Josefa Váni v samotném závěru dostihu. Pardubická byla poznamenána mnoha pády, jeden se bohužel nevyhnul ani Tomisovi s Ondřejem Velkem. Pro Tomise, který během své kariéry vyběhal více než jeden milion korun, to byl podle slov Antonína Nováka po-

slední start v tomto dostihu. Nyní si již bude užívat zaslouženého koňského důchodu na pastvinách v Malé Morávce.

Templář v Ceně Vltavy obsadil

páté místo. Ještě lépe se vedlo Ter Millovi v kvalitně obsazené Ceně Labe, v níž s Michalem Köhlem vybojoval výborné třetí místo. Foto a text: M. Škoda

NAŠE LISTÁRNA

Poděkování

Děkuji touto cestou nejmenované paní z Rýmařova, se kterou jsem ležela na interním lůžkovém oddělení v Bruntále ve dnech 13. až 31. května. Chtěla bych jí tímto vyjádřit poděkování za velkou podporu, kterou jsem u ní našla v těžkých chvílích mé nemoci. Svou podporou

mi dodala velkou vnitřní sílu, přestože sama měla své vlastní zdravotní problémy. Rozhodla jsem se jí poděkovat veřejně v tisku, ale nechtěla o tom ani slyšet. Pokud bude tyto řádky číst, budu ráda. Velmi si její pomoci vážím. Děkuji.

Marta Kovaříková

Soukromá řádková inzerce

- **Prodám** posilovací věž a běhací pás. Levně. Odvezu do 10 km v okolí Rýmařova zdarma. Info na tel. 777 121 919.
- **Pronajmu** nebytové prostory v centru města Rýmařova. V přízemí s výlohou - vhodné pro obchod. Tel.: 777 121 919.
- **Prodám** polovinu rodinného domu 4+1 s garáží a zahradou v hezkém prostředí Staré Vsi. Možnost dokoupení i druhé poloviny domu. Tel. 776 199 714.

toto je plocha pro vaši reklamu **1/6 A4**

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE

celá strana A4.....4400 Kč
1/2 strany A4.....2200 Kč
1/4 strany A4.....1100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE

celá strana A4.....2000 Kč
1/2 strany A4.....1000 Kč
1/4 strany A4.....500 Kč
1/6 strany A4.....350 Kč
1/8 strany A4.....250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou. Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Tel. 732 102 489; 554 254 374
E-mail: rymhor@seznam.cz

Akreditované rekvalifikační kurzy

Účetnictví

Mzdové účetnictví Daňová evidence

Základy podnikání

Dopolední kurz „Mzdové účetnictví“
od 2. 12. 2013

Výuka probíhá v Bruntále

Pořádá: Ing. Lenka Kozáková

Kontakt: telefon 776793398,

lenka.kozakova@seznam.cz

www.kurzy-ucto.cz

OSBD Bruntál

nabízí

volné byty: 1+1, 3+1
v Rýmařově
a 3+1, 4+1 v Břidličné.

Info:

www.osbdbruntal.cz,

tel.: 554 212 133

BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBA B I D S

Centrála v Rýmařově s působností na Bruntálsku se zabývá fyzickou ochranou specializovanými pracovníky, kteří jsou k dispozici 24 hodin denně a 7 dní v týdnu, především pro Vaše bezpečí.

Co přesně nabízíme?

- ✓ Fyzickou ostrahu osob, objektů
- ✓ Elektronickou ostrahu – instalace venkovních / vnitřních kamer
- ✓ Tísňové tlačítka - pro případ ohrožení
- ✓ Instalace protipožárních hlásičů
- ✓ Pult centrální ochrany s výjezdovou službou 24/h denně
- ✓ Převozy finančních hotovostí
- ✓ Pořadatelská činnost – zabezpečení kulturních a společenských akcí
- ✓ Preventivní hlídky – kontrola veřejného pořádku

DEN BEZPEČNOSTI

PŘIJĎTE SE PODÍVAT

2. listopadu 2013 ve 14.00 hod.

Tř. Hrdinů 55, Rýmařov (budova Lombartu)

www.bids-security.com

JAK VYJDE

Další číslo

RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

20/2013

bude v prodeji
od 8. 11. 2013

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 31. 10. 2013 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

www.PLOTY-PLETIVO.cz

Prodej, doprava materiálu, montáže. Pletivové ploty, kované, průmyslové, lesnická a chovatelská pletiva.

www.VRATA-OSTRAVA.cz

Výklopná od 9.999 Kč. Dále dvoukřídlá, sekční. Manuální nebo s pohonem. Dodáváme také vstupní dveře. Zajistíme montáže.

www.THUJA.cz

Thuje na živý plot od 10 Kč/kus. Množstevní slevy.

Stínící tkanina: 35 - 90% zastínění.

Různé výšky. Mulčovací tkanina. Doprava po celé ČR.

www.KREPELKAJAPONSKA.cz

Prodáváme líně, klece, krmivo, napáječky a další doplňky po chov.

www.STRECHY-OSTRAVA.eu

Kompletní realizace střech, opravy.

Pokryvačství, klempířství, tesařství.

Vítězslav Kanclíř, Hrabovská 5/39, Ostrava - Nová Bělá,

tel.: 722 550 000

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz>/mesto
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 17. 10. 2013. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. Vyšlo dne: 25. 10. 2013.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 31. 10. 2013. Další číslo vyjde 8. 11. 2013. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.
Cena 15 Kč

Plaveme s ČPZP!

Volný nebo zvýhodněný vstup
do plaveckého bazénu pro klienty ČPZP

Plaveme i ve vašem městě
v období říjen–listopad 2013

Více informací na www.cpzp.cz

Vaše zdraví v bezpečí

Kód pojišťovny: 205
Infocentrum: 810 800 000
www.cpzp.cz

Česká průmyslová
zdravotní pojišťovna

Podzimní akční slevy.

Akce trvá od 16. 9. do 29. 11. 2013.

Markéta Slaměnková - STIHL
prodejna Malá Morávka 213
tel.: 554 273 209, 723 912 274
PO - PÁ 8 - 12 13 - 16.30

Hotel Slunce a Moravskoslezský kraj
vás zvou na

MORAVSKOSLEZSKÝ VEČER

s degustačním menu a povídáním nejen o jídle

Těšit se můžete na zvýhodněné čtyřchodové
degustační menu složené
z vítězných receptů z kuchařek
"Jak šmakuje Moravskoslezsko", a večer
prošpikovaný povídáním nejen o jídle
a okořeněný vzpomínkami starousedlíků
i nadšením mladé generace hledající tradice.

Sobota 26.10.2013 v 17.00 hod.
Hotel Slunce, Jesenícká 4, Rýmařov

Pochlubte se i vy svými skrytými kulinářskými poklady
- kuchařka „Jak šmakuje Moravskoslezsko“
pro každou hospodyňku, která přinese
svou sbírku receptů.

Rezervujte si své místo
na tel.: 554 212 790, 777 273 776
nebo e-mail: hotelslunce@jeseniky.com
www.hotelslunce.jeseniky.com

NAJDĚTE SI SVÉ MÍSTO NA SLUNCI

Ivan Sitora
Jamartice 124
795 01
Rýmařov

IČO: 63057051
DIČ: CZ5805242102
mobil: 603 784 130
www.sitora.cz

voda - topení - plyn

Montáž kondenzačních
plynových kotlů
v rámci dotačního programu

nová

zelená

úsporám

Montáž automatických
kotlů na tuhá paliva
v rámci dotačního programu

KOTLÍKOVÁ
DOTACE

www.sitora.cz

LÉKÁRNA AVION

Nám. Míru 216/3, Rýmařov

Vzhled po rekonstrukci

Vzhled před rekonstrukcí

**Lékárna Avion bude od 21.10. do 3.11. 2013
z důvodu rekonstrukce uzavřena**

Znovu pro Vás otevřeme v nově upravených prostorách v pondělí 4.11. 2013

Lékárna Avion, nám. Míru 216/3, Rýmařov